

**Факултет техничких наука у Чачку
Универзитета у Крагујевцу**

СТАТУТ

**ФАКУЛТЕТА ТЕХНИЧКИХ НАУКА У ЧАЧКУ
(Пречишћен текст)**

Чачак, август 2021. године

Стручна служба Секретаријата Факултета техничких наука у Чачку, на основу члана 21. Одлуке о изменама и допунама Статута Факултета техничких наука у Чачку, бр. 921/3 од 15. 04. 2021. године, извршила је правно-техничку редакцију и утврдила пречишћен текст Статута Факултета техничких наука у Чачку.

Пречишћен текст Статута Факултета техничких наука у Чачку садржи:

1. Статут Факултета техничких наука у Чачку (пречишћен текст), бр. 3072 од 27. 12. 2019. године;

2. Одлуку о изменама и допунама Статута Факултета техничких наука у Чачку, бр. 1207/3 од 13. 07. 2020. године, на коју је Савет Универзитета у Крагујевцу дао сагласност Одлуком бр. П – 01– 556/11 од 24. 07. 2020. године;

3. Одлуку о изменама и допунама Статута Факултета техничких наука у Чачку, бр. 921/3 од 15. 04. 2021. године, на коју је Савет Универзитета у Крагујевцу дао сагласност Одлуком бр. П – 01– 553/7 од 6. 07. 2021. године.

**ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА У ЧАЧКУ
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ**

**Број: 3024
27. 08. 2021. године
Ч А Ч А К**

**СТАТУТ
ФАКУЛТЕТА ТЕХНИЧКИХ НАУКА У ЧАЧКУ
(Пречишћен текст)**

ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

ПРЕДМЕТ УРЕЂИВАЊА

Члан 1.

Статутом Факултета техничких наука у Чачку (у даљем тексту: Статут), у складу са Законом о високом образовању и Статутом Универзитета у Крагујевцу, уређују се организација, делатност, начин рада, управљање и руковођење, студијски програми и режим студија, научноистраживачки рад, органи Факултета, права и обавезе запосленог особља и студената, финансирање, као и друга питања од значаја за обављање делатности и рад Факултета техничких наука у Чачку.

СТАТУС ФАКУЛТЕТА

Члан 2.

Факултет техничких наука у Чачку (у даљем тексту: Факултет) је високошколска установа у саставу Универзитета у Крагујевцу, која у обављању делатности обједињује образовну, научноистраживачку, стручну и иновациону делатност, као компоненте јединственог процеса високог образовања.

Члан 3.

У оквиру делатности високог образовања, у складу са Законом, Факултет остварује академске и струковне студије, обавља научноистраживачку, експертско-консултантску и издавачку делатност, а може обављати и друге послове којима се комерцијализују резултати научног и истраживачког рада, под условом да се тим пословима не угрожава квалитет наставе и основна делатност Факултета.

Члан 4.

Оснивач Факултета је Република Србија (у даљем тексту: Оснивач).

Факултет је образовна и научна установа са својством правног лица, у саставу Универзитета у Крагујевцу.

Факултет у правном промету са трећим лицима наступа под називом Универзитета у Крагујевцу и под својим називом, у складу са Статутом Универзитета.

У обављању својих основних делатности Факултет има право и обавезу да се служи називом, грбом и заставом Универзитета, и да их уноси у своја обележја.

У свим другим случајевима употребу назива Универзитета, грба и заставе, одобрава ректор.

Члан 5.

За своје обавезе Факултет одговара свим средствима којима располаже (потпуна одговорност).

Факултет послује средствима у државној својини и за обављање основне делатности користи непокретности и друга средства која обезбеђује Република Србија (у даљем тексту: Република).

Факултет обавља делатност у свом седишту.

Члан 6.

Назив: *Технички факултет у Чачку*, промењен је Одлуком Владе Републике Србије, број 602 -6377/2012 од 04. октобра 2012. године и гласи:

ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА У ЧАЧКУ УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ.

Назив Факултета на енглеском језику је: FACULTY OF TECHNICAL SCIENCES ČAČAK UNIVERSITY OF KRAGUJEVAC.

Скраћени назив Факултета је: Факултет техничких наука у Чачку.

Седиште Факултета је у Чачку, Улица Светог Саве бр. 65.

Факултет је регистрован код Привредног суда у Чачку, регистарски уложак број 5-25-00, бр. решења Фи. 16/12

Матични број Факултета је: 07181779.

ЈАВНОСТ У РАДУ

Члан 7.

Рад Факултета, његових органа и радних тела је јаван.

Јавност рада Факултета, његових органа и радних тела остварује се:

- оглашавањем на интернет страници Факултета општих аката, организационе структуре, састава органа и радних тела, планова рада и др.,

- позивањем представника средстава јавног информисања да присуствују седницама органа и радних тела Факултета,
- давањем саопштења за јавност и одржавањем конференција за штампу декана, председника Савета и продекана Факултета, о активностима Факултета,
- активностима стручног сарадника за односе са јавношћу и маркетинг,
- поступањем у складу са Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Текст службеног саопштења одобрава и потписује декан Факултета, или друго лице које декан овласти да заступа и представља Факултет.

Јавност се може искључити само у случајевима предвиђеним законом, одредбама овог статута и општим актима Факултета.

Изузетно, када се на седници органа Факултета разматрају питања која представљају пословну тајну, одлуком тог органа може се утврдити да седници, или делу седнице органа и радних тела, присуствују само његови чланови.

Члан 8.

Одлуку о статусној промени, промени назива и седишта Факултета доноси Влада, по прибављеном мишљењу Савета Универзитета и Националног савета за високо образовање. Одлукама Владе Републике Србије, бр. 022-9790/2019 од 3. октобра 2019. године и бр. 022-6076/2020 од 30. јула 2020. године, извршена је статусна промена - спајање уз припајање Високе школе техничких струковних студија Чачак, са седиштем у Чачку, Светог Саве 65, Факултету техничких наука Универзитета у Крагујевцу („Службени гласник РС“, бр. 71/2019 и 104/2020).

АКАДЕМСКЕ СЛОБОДЕ

Члан 9.

Факултету су Законом о високом образовању (у даљем тексту: Закон) утврђене академске слободе:

- 1) слобода научноистраживачког рада, укључујући слободу објављивања и јавног представљања научних резултата, уз поштовање права интелектуалне својине;
- 2) слобода избора метода интерпретације наставних садржаја.

АКАДЕМСКИ ИНТЕГРИТЕТ

Члан 10.

На академском интегритету заснивају се: очување достојанства професије, унапређивање моралних вредности, заштита вредности знања и подизање свести о одговорности свих чланова академске заједнице и унапређење људских права и слобода.

Члан 11.

На Факултету није дозвољено политичко, страначко или верско организовање и деловање.

Члан 12.

Факултет има свој дан – Дан Факултета техничких наука у Чачку, који се на пригодан начин обележава.

Дан Факултета техничких наука у Чачку је **10. новембар**, као успомена на 10. новембар 1975. године, када је основан Факултет.

На Дан Факултета додељују се дипломе свршеним студентима, признања и награде заслужним појединцима, предузећима и установама, јубиларне награде запосленима и награде студентима за постигнут успех у студирању.

НЕПОВРЕДИВОСТ АКАДЕМСКОГ ПРОСТОРА

Члан 13.

Простор Факултета је неповредив и у њега не могу улазити припадници органа надлежног за унутрашње послове без дозволе декана Факултета, осим у случају угрожавања опште сигурности, живота, телесног интегритета, здравља или имовине.

У простору Факултета не могу се организовати активности које нису повезане са делатношћу Факултета, осим уз писану дозволу декана Факултета.

ИМОВИНА ФАКУЛТЕТА

Члан 14.

Непокретности и друга средства која обезбеђује Оснивач за оснивање и рад Факултета у државној су својини.

Непокретности и друга средства из става 1. овог члана не могу се отуђити без сагласности Оснивача.

Непокретности и друга средства из става 1. овог члана могу се користити само у функцији обављања делатности Факултета утврђених Законом.

Непокретности и друга средства задужбине, фондације, донација или фонда које користи Факултет, могу се користити искључиво у сврхе које је одредио донатор, у складу са законом.

Непокретности и друга имовина коју Факултет стекне на основу завештања и поклона, својина су Факултета којом самостално управља.

ОБЕЛЕЖЈА ФАКУЛТЕТА

Члан 15.

Факултет има свој печат, заставу и знак, као и друга факултетска обележја.

Факултет може имати и посебне симболе: амблем, значку и друге репрезентативне ознаке.

Изглед и садржину заставе и знака утврђује Савет Факултета, који доноси и одлуку о изгледу и употреби факултетских обележја и посебних симбола.

ДЕЛАТНОСТ ФАКУЛТЕТА

Члан 16.

- 85.42 Високо образовање**
- Основне академске студије
  - Основне струковне студије
  - Специјалистичке струковне студије
  - Специјалистичке академске студије

- Интегрисане академске студије
- Мастер академске студије
- Мастер струковне студије
- Докторске академске студије
- 85.32 Специјализована припремна настава за будућа занимања
- 85.59 Остало образовање
- 85.20 образовање одраслих
- 85.60 Помоћне образовне делатности
- 82.11 Комбиноване канцеларијско-административне услуге
- 82.19 Специјализована канцеларијска подршка
- 74.10 Специјализоване дизајнерске делатности
- 72.1 Истраживање и експериментални развој у природним и техничко-технолошким наукама
- 72.2 Истраживање и развој у друштвеним и хуманистичким и наукама
- 72.19 Истраживање и развој у осталим природним и техничко-технолошким наукама
- 72.20 Истраживање и развој у друштвено - хуманистичким наукама
- 71.12 Инжењерске делатности и техничко саветовање
- 71.20 Техничко испитивање и анализе
- 74.90 Остале стручне, научне и техничке делатности
- 18.1 Штампање и штампарске услуге
- 18.11 Штампање новина
- 18.12 Остало штампање
- 18.13 Услуге припреме за штампу
- 18.14 Књиговезачке и сродне услуге
- 18.20 Умножавање снимљених записа
- 58.1 Издавање књига, часописа и друге издавачке делатности
- 58.11 Издавање књига
- 58.12 Издавање именика и адресара
- 58.13 Издавање новина
- 58.14 Издавање часописа и периодичних издања
- 58.19 Остала издавачка делатност
- 58.2 Издавање софтвера
- 58.29 Издавање осталих софтвера
- 62.0 Рачунарско програмирање, консултантске и с тим повезане делатности
- 62.01 Рачунарско програмирање
- 62.02 Консултантске делатности у области информационе технологије
- 62.03 Управљање рачунарском опремом
- 62.09 Остале услуге информационе технологије
- 63.1 Обрада података, хостинг и с тим повезане делатности; веб портали
- 63.11 Обрада података, хостинг и сл.
- 63.12 Веб портали
- 70.2 Менаџерски консултантски послови
- 70.22 Консултантске активности у вези с пословањем и осталим управљањем
- 91.01 Делатност библиотека и архива
- 93 Спортске, забавне и рекреативне активности
- 94.12 Делатности струковних удружења
- 47.61 Трговина на мало књигама у специјализованим продавницама
- 47.62 Трговина на мало новинама и канцеларијским материјалом у специјализованим продавницама

47.78 Остала трговина на мало у специјализованим продавницама

Факултет може обављати и друге послове који су у функцији његове делатности у складу са законом и Статутом.

Члан 17.

У оквиру своје делатности Факултет обавља следеће послове:

- реализује академске студије на сва три степена студија, као и интегрисане студије;
- реализује струковне студије на два степена студија;
- реализује академске и струковне студије, по дуалном моделу студија;
- припрема и реализује семинаре стручног образовања и усавршавања и организује стручне и научне скупове;
- остварује научни рад кроз основна, примењена и развојна научна истраживања;
- издаје атесте, стручне налазе, сертификате за оруђа за рад и унапређење машинских конструкција и материјала;
- организује и спроводи стручно усавршавање радника;
- стара се о подизању научног и наставног подмлатка;
- оспособљава студенте за бављење научним радом и примену научних достигнућа, и за примену и развој стручних знања и вештина потребних за укључивање у радни процес;
- обавља испитивања, атестирање и издавање сертификата квалитета за уређаје, машине, склопове, елементе и инсталације;
- реинжењеринг у производним системима у области одржавања ефективности система и управљања квалитетом;
- пројектује и израђује технолошку документацију за ревитализацију производне опреме и система квалитета;
- врши израду елабората за оснивање малих и средњих предузећа (МСП);
- пружање услуга судског вештачења из области којима се Факултет бави;
- издаје уџбенике, монографије, практикуме, збирке задатака, часописе и друге публикације;
- пружање савета у вези са рачунарском опремом и израда рачунарских програма;
- врши израду софтвера за производне и информационе технологије за развој МСП;
- трансфер технологија и знања и обука за увођење ИТ технологија;
- организује израду аналитичких и студијских основа за кластерско организовање локалне привреде, индустријско-технолошких паркова, предузетничких инкубатора и савремених облика финансирања локалне привреде;
- континуирано врши истраживање и анализу развоја регионалне привреде и локалне самоуправе и унапређује садржаје образовања у складу са тим потребама;
- као активан учесник у конципирању и имплементацији локалног развоја, перманентно учествује у реализацији планираних активности и са партнерима из земље и иностранства развија најсавременије приступе стратегији локалног развоја;
- обавља и друге послове који су од значаја за квалитетно обављање основне делатности Факултета, у складу са Законом и Статутом.

ДЕЛАТНОСТ ВИСОКОГ ОБРАЗОВАЊА

Члан 18.

Факултет остварује своју делатност непосредно, организовањем студијских програма на одговарајућим, акредитованим врстама и степенима студија.

Студијски програми остварују се у оквиру образовно-научних, односно образовно-уметничких поља утврђених у складу са Законом.

НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИ РАД

Члан 19.

Делатност Факултета заснива се на јединству образовног и научноистраживачког рада.

Факултет обавља научноистраживачки рад у циљу развоја науке и стваралаштва, унапређивања делатности високог образовања, односно унапређивања квалитета наставе, усавршавања научног подмлатка, увођења студената у научноистраживачки и стручни рад, као и стварања материјалних услова за рад и развој Факултета.

Научноистраживачки рад обавља се и организује у складу са законом и општим актима Универзитета и Факултета.

У циљу комерцијализације резултата научноистраживачког рада Факултет може бити оснивач научних института, иновационих центара, центара изузетних вредности, центра за трансфер технологија, пословно-технолошког инкубатора, научно-технолошког парка и других организација за обављање иновационе делатности и пружање инфраструктурне подршке за развој иновација, у складу са законом.

У циљу комерцијализације научних резултата и проналазака, Факултет може бити оснивач привредног друштва, при чему остварену добит може користити искључиво за унапређење своје делатности.

Члан 20.

Научноистраживачки рад на Факултету организује се и обавља кроз основна, примењена и развојна истраживања, у складу са законом и општим актом Факултета.

Научноистраживачки рад је основно право и обавеза наставника, истраживача и сарадника утврђено Законом којим се уређује научноистраживачка делатност и актима Универзитета и Факултета.

Члан 21.

Научноистраживачки рад наставника, истраживача и сарадника остварује се:

- преузимањем уговорних обавеза и ангажманом на научноистраживачким пројектима, експертизама и слично;
- индивидуалним истраживањем и стваралаштвом.

Општим актом који доноси Наставно – научно веће детаљније ће се регулисати услови и начин уговарања научноистраживачких пројеката, експертиза и друга питања од значаја за обављање научноистраживачког рада.

ПЕЧАТ И ШТАМБИЉ ФАКУЛТЕТА

Члан 22.

Факултет има два печата и два штамбиља, и то:

а) Печат који служи за оверавање јавних исправа и аката које издаје Факултет, округлог је облика, пречника 32 мм. Текст печата исписан је на српском језику ћириличним писмом, у концентричним круговима око грба Републике Србије. У спољњем кругу исписан је назив: Република Србија. У следећем унутрашњем кругу исписан је назив: Факултет техничких наука Универзитета у Крагујевцу. Седиште Факултета исписује се у дну печата: Чачак.

б) Печат Факултета који служи за свакодневну кореспонденцију (мали печат) пречника је 28 мм, чија је садржина иста и исписана је на исти начин као и садржина печата из претходне тачке овог члана, с тим што мали печат садржи додатно ознаку римским цифрама: I, II, III или IV, која се ставља између грба Републике Србије и седишта Факултета.

Печат се користи и чува у просторијама Факултета, изузетно у случају овере службене радње ван просторија Факултета коришћење печата одобрава декан.

в) Факултет има два штамбиља, за пријем и за отпрему докумената.

Факултет има штамбиљ правоугаоног облика за пријем докумената, са натписом: Факултет техничких наука Чачак, а испод је место за ознаку датума пријема документа а у следећем реду су одељци за: ознаку организационе јединице, број документа, број прилога и ознаку за вредност.

Факултет има штамбиљ за отпрему докумената са натписом: у првом реду, Универзитет у Крагујевцу; у другом реду, Факултет техничких наука; а испод је место за број, у следећем реду за датум, и у последњем реду је означавање: Ч а ч а к.

Начин коришћења печата и задужења печатима и штамбиљима уређују се посебном одлуком декана Факултета.

ЗАСТУПАЊЕ ФАКУЛТЕТА

Члан 23.

Факултет заступа и представља декан Факултета, у границама овлашћења утврђеним законом и Статутом.

У случају његове одсутности, права, обавезе и одговорности декана преузима један од продекана, кога декан писмено овласти.

Члан 24.

Декан Факултета своја овлашћења заступања може пренети другом лицу путем писменог пуномоћја за закључивање уговора, предузимање других правних радњи, односно закључивање појединачних врста уговора и других појединачних правних радњи, као и за заступање пред судовима и другим надлежним органима.

Пуномоћје се не може преносити на трећа лица. Пуномоћјем декан утврђује садржај, обим, време трајања и одговорност за прекорачење овлашћења датих пуномоћјем.

Декан може посебним актом овластити продекана и секретара Факултета да потписују уговоре, уверења и друге акте у складу са законом и овим Статутом.

САМОВРЕДНОВАЊЕ

Члан 25.

Факултет спроводи поступак самовредновања и оцењивања квалитета студијских програма, наставе, педагошког рада наставника, услова рада, ненаставних радника и органа руковођења, у циљу побољшања квалитета наставе и наставног процеса.

Самовредновање се спроводи на начин и по поступку прописаном Правилником о самовредновању, у складу са актом о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма.

Члан 26.

Наставно-научно веће доноси Правилник о самовредновању и именује комисију за самовредновање, у саставу и према процедури прописаној Правилником.

У поступку самовредновања разматра се и оцена студената.

Факултет доставља надлежном органу извештај о поступку и резултатима самовредновања, као и друге податке од значаја за оцену квалитета у периоду од три године.

СИСТЕМ КВАЛИТЕТА И ПОЛИТИКА КВАЛИТЕТА

Члан 27.

У циљу обезбеђења квалитета, реализације политике квалитета и успостављања система квалитета, Наставно-научно веће, на предлог Декана Факултета, именује Комисију за обезбеђење квалитета.

Комисија за обезбеђење квалитета има девет чланова, и то: три наставника, један сарадник, два ненаставна радника и три представника студената.

Представнике студената бира Студентски парламент Факултета.

Мандат чланова Комисије за обезбеђење квалитета траје три године, осим представницима студената којима мандат траје две године.

Члан 28.

Комисија за обезбеђење квалитета обавља следеће послове:

- Припрема предлог Стратегије обезбеђивања квалитета и сачињава акционе планове за спровођење Стратегије;
- Припрема предлог побољшања стандарда, процедура и метода провере квалитета, у складу са стандардима Националног савета за високо образовање;
- Развија унутрашње механизме осигурања и унапређивања квалитета на нивоу Факултета;
- Одређује правила самовредновања;
- Разматра извештаје о самовредновању и даје своје мишљење;
- Подноси извештај Наставно-научном већу о стању у области квалитета најмање једанпут годишње;
- Предлаже, по потреби, ванредно самовредновање у појединим областима;
- Прати остваривање Стратегије, стандарда и процедура обезбеђивања квалитета и предлаже мере за отклањање уочених неусаглашености, у циљу побољшања квалитета;
- Обавља и друге послове од значаја за унапређење и развој квалитета студијских програма, наставе и услова рада.

Члан 29.

Савет Факултета, на предлог Декана Факултета, доноси Стратегију обезбеђења квалитета наставног процеса, процеса управљања, ненаставних активности, као и услова рада и студирања, која је доступна јавности.

Наставно-научно веће доноси опште акте којима утврђује стандарде и поступке, и изграђује организациону структуру за обезбеђење квалитета, на предлог Комисије за обезбеђење квалитета.

СТУДИЈЕ И СТУДИЈСКИ ПРОГРАМИ

СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ

Члан 30.

Факултет остварује студије на основу студијског програма.

Студијски програм је скуп обавезних и изборних студијских подручја, односно предмета, са оквирним садржајем, чијим се савладавањем обезбеђују неопходна знања и вештине за стицање дипломе одговарајућег степена и врсте студија.

ВРСТЕ И СТЕПЕНИ СТУДИЈА

Члан 31.

На Факултету се изводе академске студије првог, другог и трећег степена и струковне студије првог и другог степена, на основу акредитованих студијских програма за стицање високог образовања, у складу са дозволом за рад.

Академски студијски програм оспособљава студенте за развој и примену научних и стручних достигнућа.

Струковни студијски програм оспособљава студенте за примену и развој стручних знања и вештина потребних за укључивање у радни процес.

Академске студије се организују и изводе као:

1. основне академске студије у трајању 3 или 4 године, чијим се завршетком стиче 180 или 240 ЕСП бодова;
2. мастер академске студије у трајању од 1 године, чијим се завршетком стиче 60 ЕСП бодова;
3. интегрисане основне и мастер академске студије у трајању од 5 година, чијим се завршетком стиче 300 ЕСП бодова;
4. докторске академске студије у трајању од 3 године, чијим се завршетком стиче 180 ЕСП бодова.

Струковне студије се организују и изводе као:

1. основне струковне студије у трајању 3 године, чијим се завршетком стиче 180 ЕСП бодова;
2. мастер струковне студије у трајању од 2 године, чијим се завршетком стиче 120 ЕСП бодова.

На Факултету се могу организовати и изводити академске и струковне студије, по дуалном моделу студија.

Правила извођења студија по дуалном моделу, ближе се уређују посебним општим актом у складу са Законом о дуалном моделу студија у високом образовању.

Факултет ради стручног оспособљавања лица са стеченим средњим образовањем за укључивање у радни процес, може да реализује, у складу са Законом, кратки програм студија који има јасно дефинисану структуру, сврху и исходе учења и за који се издаје сертификат о завршеном кратком програму студија и стеченим компетенцијама.

Правила извођења кратког програма студија ближе се уређују општим актима Факултета.

Факултет води регистар о реализованим кратким програмима студија, о уписаним полазницима на кратким програмима студија и издатим сертификатима.

ОБРАЗОВНО-НАУЧНА ПОЉА И НАУЧНЕ ОБЛАСТИ

Члан 32.

Факултет остварује академске студијске програме из образовно-научних поља: Техничко-технолошке науке, Друштвено-хуманистичке науке, и ИМТ и двопредметне студије, и развија научноистраживачки и стручни рад.

Факултет остварује струковне студијске програме из образовно-научног поља: Техничко-технолошке науке.

Одговарајуће уже научне области у оквиру научних и стручних области, утврђује Универзитет, на предлог Наставно-научног већа Факултета.

САДРЖАЈ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Члан 33.

Студијским програмом утврђују се:

- назив и циљеви студијског програма;
- врста студија;
- исходи процеса учења у складу са законом који утврђује национални оквир квалификација;
- стручни, академски, односно научни назив;
- услови за упис на студијски програм;
- листа обавезних и изборних предмета, са оквирним садржајем;
- начин извођења студија и потребно време за извођење појединих облика студија;
- бодовна вредност сваког предмета, исказана у складу са Европским системом преноса бодова (у даљем тексту: ЕСП бодови);
- бодовна вредност завршног рада на основним и мастер студијама, односно докторске дисертације, исказана у ЕСП бодовима;
- предуслови за упис појединих предмета или група предмета;
- начин избора предмета из других студијских програма;
- услови за прелазак са других студијских програма у оквиру истих или сродних области студија;
- друга питања од значаја за извођење студијског програма.

ДОНОШЕЊЕ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Члан 34.

Студијске програме и кратке програме студија доноси Сенат Универзитета, на предлог Наставно-научног већа Факултета, а на начин утврђен Статутом Универзитета.

Измене и допуне студијског програма за који је Факултет добио дозволу за рад, а које врши ради његовог усклађивања са организацијом рада и достигнућима науке, у складу са прописаним стандардима за акредитацију студијских програма, не сматрају се новим студијским програмом.

О измени, односно допуни студијског програма Факултет обавештава Министарство у року од 60 дана од дана доношења одлуке о измени, односно допуни студијског програма.

ОБИМ СТУДИЈА

Члан 35.

Сваки предмет из студијског програма или кратког програма студија исказује се бројем одговарајућих ЕСП бодова, а обим студија изражава се збиром ЕСП бодова.

Збир од 60 ЕСП бодова одговара просечном укупном ангажовању студента у оквиру 40-часовне радне недеље током једне школске године.

Укупно ангажовање студента састоји се од активне наставе (предавања, вежбе, практикуми, семинари и др.), самосталног рада, колоквијума, испита, израде завршних радова, добровољног рада у локалној заједници и других видова ангажовања.

Добровољни рад је рад студента без накнаде, који организује Факултет на пројектима од значаја за локалну заједницу који се вреднује у систему високог образовања.

Услови, начин организовања и вредновања добровољног рада, као и друге ваннаставне активности студената уређују се општим актом Факултета, који мора бити усклађен са Правилником који доноси Сенат Универзитета.

Укупан број часова активне наставе не може бити мањи од 600 часова у току школске године.

Основне академске студије имају 180 или 240 ЕСП бодова.

Основне струковне студије имају 180 ЕСП бодова.

Мастер академске студије имају 60 ЕСП бодова, када је претходно остварен обим основних академских студија од 240 ЕСП бодова.

Мастер струковне студије имају 120 ЕСП бодова.

Студијски програми академских студија могу се организовати интегрисано у оквиру основних и мастер академских студија.

Докторске студије имају најмање 180 ЕСП бодова, уз претходно остварени обим студија од најмање 300 ЕСП бодова на основним академским и мастер академским студијама, односно интегрисаним академским студијама.

Кратки програм студија може се реализовати у обиму од 30 до 60 ЕСП бодова.

УКИДАЊЕ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Члан 36.

Одлуку о укидању студијског програма доноси Сенат Универзитета у складу са Законом и Статутом Универзитета, на предлог Наставно-научног већа.

У случају да Факултет не поднесе захтев за редовну акредитацију студијског програма у року утврђеном чланом 23. став 7. Закона, дужан је да донесе одлуку о укидању тог студијског програма, у року од 30 дана од дана истека акредитације тог студијског програма, и исту достави Сенату Универзитета.

У случају укидања студијског програма, Факултет је дужан да затеченим студентима омогући завршетак студија по започетом студијском програму и правилима студија у складу са Законом и Статутом Универзитета.

Факултет може утврдити услове за прелазак студената из става 3. овог члана на други студијски програм.

Факултет Министарству доставља одлуку о укидању студијског програма, ради уношења промена у регистар акредитованих високошколских установа и у регистар акредитованих студијских програма, у року од 30 дана од дана доношења одлуке.

Министарство доноси решење о измени дозволе за рад у року од 30 дана од достављања одлуке из става 5. овог члана.

ПЛАН И ПРОГРАМ РЕАЛИЗАЦИЈЕ НАСТАВЕ

Члан 37.

Студије се реализују према плану и програму реализације наставе који, у складу са акредитационим документима, дозволом за рад и општим актом Факултета, на предлог катедри, доноси Наставно - научно веће Факултета.

Планом и програмом реализације наставе утврђују се:

- наставници и сарадници који ће реализовати наставу према студијском програму;
- места реализације наставе;
- почетак и завршетак, као и временски распоред реализације наставе;
- облици наставе (предавања, семинари, вежбе, консултације, теренски рад, провера знања и др.);
- начин полагања испита, испитни рокови и мерила испитивања;
- попис литературе за студије и полагање испита;
- могућност реализације наставе на страном језику;
- могућност реализације наставе на даљину;
- остале важне чињенице за уредну реализацију наставе.

Препоручена литература за поједини испит мора бити усклађена с обимом студијског програма, на начин утврђен студијским програмом.

План и програм реализације наставе се објављује пре почетка наставе у семестру и доступан је јавности.

План и програм реализације наставе обавезно се објављује на интернет страници Факултета.

У оправданим разлозима промена плана реализације наставе може се обавити и током школске године.

Промена плана реализације наставе објављује се на начин прописан у ставовима 4. и 5. овог члана.

СТУДИЈСКИ ПРОГРАМИ НА ФАКУЛТЕТУ

Члан 38.

Факултет реализује академске и струковне студије, у складу са дозволом за рад.

СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ ЗА СТИЦАЊЕ ЗАЈЕДНИЧКЕ ДИПЛОМЕ

Члан 39.

Студијски програм за стицање заједничке дипломе јесте студијски програм који Факултет може организовати и изводити у сарадњи са другим високошколским установама које имају дозволу за рад за одговарајући студијски програм.

Студијски програм из ст. 1. овог члана може се реализовати када га освоје надлежни органи високошколских установа које га организују.

ПРЕНОШЕЊЕ ЕСП БОДОВА

Члан 40.

Између различитих студијских програма, у оквиру истог степена и врсте студија може се вршити преношење ЕСП бодова.

Критеријуми и услови преношења ЕСП бодова и одговарајућа провера знања прописују се општим актом Универзитета, односно споразумом високошколских установа.

Изузетно од става 1. овог члана, за студенте који учествују у програмима међународне мобилности може се вршити пренос ЕСП бодова између различитих студијских програма у оквиру свих степена и врсте студија.

ЗАВРШНИ РАД, ДИПЛОМСКИ РАД, МАСТЕР РАД И ДОКТОРСКА ДИСЕРТАЦИЈА

Члан 41.

Основне академске студије у трајању од 3 године (180 ЕСП бодова) завршавају се полагањем свих предвиђених испита и довршавањем осталих студијских обавеза, као и израдом и јавном одбраном завршног рада, ако је то предвиђено студијским програмом.

Основне академске студије у трајању од 4 године (240 ЕСП бодова) завршавају се полагањем свих предвиђених испита и довршавањем осталих студијских обавеза, као и израдом и јавном одбраном дипломског рада, ако је то предвиђено студијским програмом.

Основне струковне студије у трајању од 3 године (180 ЕСП бодова) завршавају се полагањем свих предвиђених испита и довршавањем осталих студијских обавеза, као и израдом и јавном одбраном завршног рада.

Мастер академске (60 ЕСП бодова) и интегрисане академске студије (300 ЕСП бодова) завршавају се полагањем свих предвиђених испита и довршавањем осталих студијских обавеза, као и обавезном израдом и јавном одбраном мастер рада.

Мастер струковне студије (120 ЕСП бодова) завршавају се полагањем свих предвиђених испита и довршавањем осталих студијских обавеза, као и обавезном израдом и јавном одбраном мастер рада.

Докторске студије завршавају се полагањем свих предвиђених испита и израдом и јавном одбраном докторске дисертације.

ЗАВРШНИ РАД, ДИПЛОМСКИ РАД И МАСТЕР РАД

Члан 42.

Број бодова којим се исказује завршни, дипломски односно мастер рад улази у укупан број бодова потребних за завршетак студија.

Начин и поступак припреме, израде и одбране завршног, дипломског односно мастер рада, уређује се општим актом Факултета који доноси Наставно-научно веће, у складу са правилником којим се регулишу стандарди за акредитацију студијских програма.

Одбрана завршног/дипломског/мастер рада је јавна.

Члан 43.

Успешном одбраном завршног/дипломског рада студент завршава студије првог степена и издаје му се диплома о стеченом високом образовању.

Просечна оцена представља аритметичку средину оцена свих предмета и броја предмета утврђених студијским програмом.

У просечну оцену урачунава се и оцена завршног/дипломског рада.

Успешном одбраном мастер рада студент завршава студије другог степена и издаје му се диплома о стеченом високом образовању.

Просечна оцена представља аритметичку средину оцена свих предмета и броја предмета утврђених студијским програмом.

У просечну оцену урачунава се и оцена мастер рада.

ДОКТОРСКА ДИСЕРТАЦИЈА

Члан 44.

Докторска дисертација је завршни део студијског програма докторских студија.

Докторска дисертација представља резултат оригиналног научног рада докторанта, којим се дају нови научни резултати и доприноси развоју научне мисли.

Факултет дужан је да докторску дисертацију која се брани на Факултету, и извештај комисије о оцени докторске дисертације учини доступном јавности, и то у електронској верзији на званичној интернет страници Факултета и у штампаном облику у библиотеци Факултета, најмање 30 дана пре усвајања извештаја комисије на Наставно-научном већу, као и до одбране дисертације.

Поступак припреме и услови за одбрану докторске дисертације уређују се општим актом Универзитета.

ПОЧАСНИ ДОКТОРАТ

Члан 45.

Наставно-научно веће Факултета може покренути иницијативу да Универзитет додели почасни докторат лицу које је својим делима унапредило научну мисао и лицу које је нарочито заслужно за напредак науке, технике, технологије и развој Универзитета.

Иницијатива са потребним образложењем подноси се Сенату Универзитета.

Ближи услови и поступак доделе почасног доктората уређују се посебним општим актом Универзитета, који доноси Сенат.

ОРГАНИ ФАКУЛТЕТА

Члан 46.

Факултет има орган управљања, орган пословођења, стручне органе и Студентски парламент.

Факултет ради остваривања сарадње на развоју студијских програма у складу са потребама тржишта рада, има савет послодаваца.

ОРГАН УПРАВЉАЊА

Члан 47.

Савет Факултета је орган управљања.

Укупан број чланова Савета је 21, и чине га:

- дванаест представника Факултета, од чега десет представника које бира Веће Факултета из реда наставног особља и два представника које бирају запослени у административно-техничкој јединици;
- три представника Студентског парламента;
- шест представника Оснивача које именује Влада Републике Србије.

Избор и разрешење чланова Савета Факултета врши се тајним гласањем.

Мандат чланова Савета траје четири године, почев од дана одржавања конститутивне седнице, и број мандата није ограничен, осим представника Студентског парламента чији мандат траје две године.

На конститутивној седници Савета Факултета обавља се верификација, односно потврђивање мандата члановима Савета.

Одлуку о покретању и спровођењу поступка избора чланова Савета доноси Савет Факултета најкасније 60 дана пре истека мандата.

Члан 48.

Чланове Савета, представнике Оснивача, именује Влада Републике Србије, у складу са законом, из реда истакнутих личности из области науке, културе, просвете, уметности и привреде, водећи рачуна о заступљености припадника оба пола.

Члан Савета из става 1. овог члана, не може бити лице запослено на Факултету или у органу надлежном за област образовања, односно науке.

Члан 49.

Десет представника за Савет Факултета бира Наставно-научно веће Факултета из реда наставника и сарадника Факултета.

Кандидате за чланове Савета Факултета из реда наставног особља предлажу катедре.

Свака катедра предлаже највише два кандидата из реда наставника и сарадника, а коначну листу утврђује Веће Факултета.

Уз писани предлог кандидата за чланове Савета Факултета Катедра доставља и писане изјаве предложених кандидата о прихватању кандидатуре.

Наставно - научно веће тајним гласањем бира десет представника наставног особља у Савет Факултета. Чланови Савета Факултета из реда наставног особља бирају се већином гласова

од укупног броја чланова Већа.

Члан 50.

Предлог кандидата за чланове Савета Факултета из реда ненаставног особља даје се на састанку ненаставног особља. Тајним гласањем ненаставно особље бира два представника у Савет Факултета. За представнике ненаставног особља у Савет Факултета изабрана су два кандидата који добију већину гласова од укупног броја чланова ненаставног особља.

Члан 51.

Кандидатом за члана Савета, које бира Веће Факултета, односно бирају остали запослени у високошколској јединици, сматра се сваки предложени наставник и сарадник са катедре, односно запослени у стручно-административној и техничкој јединици, који се писаним путем или јавно на седници, односно састанку, изјасни да прихвата кандидатуру.

Члан 52.

Чланове Савета, представнике студената бира тајним гласањем Студентски парламент Факултета.

Студентски парламент Факултета бира чланове Савета представнике студената, и то: два члана Савета из реда студената који су по први пут уписали годину у школској години у којој се избор обавља, док је трећи члан, по функцији, председник Студентског парламента Факултета.

Општим актом Студентског парламента Факултета ближе се уређује поступак кандидовања и начин спровођења гласања.

Члан 53.

Наставно-научно веће образује изборну комисију од три члана која спроводи избор и утврђује резултате гласања.

Гласачки листић за избор чланова Савета садржи:

- име, презиме и звање кандидата;
- број чланова колико се бира.

Гласање се обавља заокруживањем редног броја испред имена и презимена кандидата само за онолико кандидата колико се бира чланова у Савет.

Члан 54.

Савет Факултета:

1. доноси и мења Статут Факултета, на предлог Наставно-научног већа;
2. бира и разрешава декана и продекане Факултета, на предлог Наставно-научног већа;
3. бира председника и заменика председника Савета;
4. доноси финансијски план, план набавки за текућу годину, усваја извештај о пословању Факултета и годишњи обрачун, на предлог Наставно-научног већа;
5. усваја план коришћења средстава за инвестиције, на предлог Наставно-научног већа;
6. даје сагласност на одлуке о управљању имовином Факултета;
7. даје сагласност на расподелу финансијских средстава;
8. доноси одлуку о висини школарине, на предлог Наставно-научног већа;
9. доноси одлуку о висини износа свих накнада које плаћају студенти, за школску годину;
10. доноси годишњи програм рада Факултета;
11. надзире поступање декана ради извршења аката просветног инспектора из члана 135. став 3. тач. 5. и 6. Закона;

12. одлучује по жалби против првостепених одлука органа пословођења, осим:
- одлука које се односе на утврђивање права и обавеза запослених које декан доноси на основу овлашћења уређених законом који уређује рад и радне односе, као и колективних уговора, правилника и других општих аката и на основу њих донетих појединачних решења и одлука које регулишу права из рада и по основу рада,
  - одлука који се тичу реализације међународних пројеката чији је Факултет носилац или партнер (путовања, одређивања представника Факултета у тиму за реализацију активности пројеката, спровођења поступка јавне набавке опреме и услуга и др), као и утврђивања накнада за њихов рад и ангажовање, који су предвиђени у складу са буџетом пројекта,
  - одлука о образовању тимова, радних група и комисија чији се чланови именују на предлог декана Факултета, тимова, радних група и комисија за израду нормативних аката које усвајају органи Факултета, тимова, радних група и комисија за обављање појединачних послова за потребе органа Факултета, као и утврђивања накнада за њихов рад и ангажовање, који су предвиђени финансијским планом за годину у којој се исплате врше.
13. доноси одлуку о образовању и укидању унутрашњих организационих јединица, на предлог Већа Факултета;
14. подноси Оснивачу извештај о пословању, најмање једанпут годишње;
15. врши избор екстерног ревизора финансијског пословања Факултета;
16. усваја Стратегију обезбеђења квалитета, на предлог декана Факултета;
17. одлучује о појединачним правима, обавезама и одговорностима декана;
18. доноси општа акта у складу са законом и овим Статутом;
19. обавља и друге послове утврђене законом, Статутом Универзитета и Статутом Факултета.

Савет Факултета разрешава декана најкасније у року од 30 дана од дана сазнања за непоступање по правоснажном акту инспектора из члана 135. става 3. тачка 6. Закона о високом образовању.

Савет Факултета доноси одлуке ако седници присуствује већина укупног броја чланова Савета.

Савет Факултета доноси одлуке већином гласова укупног броја чланова, а о питањима из тачке 2. и 3. изјашњавање је тајно.

Савет може донети одлуку да и о другим питањима из своје надлежности одлуке доноси тајним гласањем.

Члан 55.

Прву конститутивну седницу Савета сазива и њеним радом до избора председника и заменика председника Савета руководи председник Савета из претходног мандата.

На конститутивној седници након верификације мандата бирају се председник и заменик председника Савета.

Председник Савета се бира из реда представника запослених на Факултету.

Кандидате за председника и заменика председника Савета Факултета предлажу чланови Савета на седници на којој се врши избор председника Савета и предложени кандидати се изјашњавају да ли прихватају кандидатуру.

Председника и заменика председника Савета бирају чланови Савета тајним гласањем.

Кандидат који добије више од половине гласова од укупног броја чланова Савета изабран је за председника односно заменика председника Савета.

Члан 56.

Члану Савета може престати мандат пре истека времена на које је изабран:

- на лични захтев, односно оставком;
- опозивом од стране органа који га је изабрао односно именовано, због трајнијег нередовног и несавесног обављања дужности члана Савета, или ако не заступа интересе Факултета;
- наступањем околности које онемогућавају чланство у Савету (престанак радног односа на Факултету, престанак својства студента Факултета, и сл.);
- ако се не придржава закона, других прописа и општих аката Факултета;
- ако не обавља дужност члана Савета дуже од шест месеци, због спречености или одсуства;
- у другим случајевима предвиђеним законом.

Уколико члану Савета престане мандат из разлога утврђених ставом 1. алинеја 2, орган који га је изабрао, спроводи поступак за његово разрешење тајним гласањем.

Одлуку о престанку мандата доноси орган који га је изабрао односно именовано, с тим да мандат престаје даном констатовања чињенице о престанку мандата, на првој наредној седници Савета Факултета.

На упражњено место члана Савета Факултета коме је престао мандат бира се нови члан по истом поступку и на начин прописан за избор чланова Савета Факултета.

Мандат новог члана Савета траје до истека мандата члана Савета коме је мандат престао пре истека времена на које је изабран.

Члан 57.

Рад Савета Факултета ближе се уређује Пословником о раду Савета, који доноси Савет.

Члан 58.

Савет Факултета може формирати као своја помоћна тела, сталне или повремене комисије ради праћења и проучавања стања, разматрања питања из своје надлежности и припремања предлога одлука (нпр. за материјално-финансијска питања, решавање питања имовине Факултета, за доделу факултетских признања и др.)

Делокруг, број чланова и састав комисије утврђује се одлуком о њеном формирању.

ОРГАН ПОСЛОВОЂЕЊА ФАКУЛТЕТА

ДЕКАН И ПРОДЕКАНИ ФАКУЛТЕТА

Члан 59.

Декан Факултета је орган пословођења и он руководи радом Факултета.

Факултет има четири продекана, и то:

1. Продекан за наставу;
2. Продекан за струковне студије;
3. Продекан за науку и међународну сарадњу;
4. Продекан за финансије и сарадњу са привредом.

Факултет има и студента продекана.

Члан 60.

Декан Факултета бира се на мандатни период од три године, из реда редовних професора који су у радном односу са пуним радним временом на Факултету, са могућношћу једног узастопног избора.

Избор продекана обавља се на предлог кандидата за декана, на мандатни период од три године, из реда наставника који су у радном односу на Факултету са пуним радним временом.

Декан, као ни продекани Факултета, не могу бити лица која су правоснажном пресудом осуђена за кривично дело против полне слободе, фалсификовања исправе коју издаје Факултет, или примања мита у обављању послова на Факултету, односно која су правоснажном пресудом осуђена на казну затвора за друго кривично дело, лица која су теже прекршила Кодекс професионалне етике, као и лица за која је Агенција за борбу против корупције дала препоруку за разрешење.

Члан 61.

Избор декана и продекана обавља се без конкурса, тајним гласањем, на седници Савета Факултета на којој је присутно најмање 2/3 укупног броја чланова Савета Факултета.

Савет Факултета доноси одлуку о покретању поступка за избор декана, најкасније шест месеци пре истека мандатног периода.

Члан 62.

По покретању поступка за избор декана Веће Факултета евидентира и утврђује предлог за декана.

Кандидата за декана могу предложити Катедре, као и чланови Већа на самој седници.

Евидентирање кандидата за декана обавља се на седници Већа, јавним гласањем, већином гласова укупног броја чланова Већа.

Евидентираним кандидатом за декана сматра се сваки кандидат који испуњава услове за избор, који на јавном гласању добије већину гласова чланова Већа Факултета, и који прихвати кандидатуру.

Евидентирани кандидати у року од десет дана достављају радну биографију, одговарајући доказ надлежног органа у погледу неосуђиваности у смислу члана 64. став 5. Закона о високом образовању, писмену изјаву о прихватању кандидатуре, програм рада и предлог кандидата за продекане са њиховим изјавама о прихватању кандидатуре.

Изјаве о прихватању кандидатуре евидентираних кандидата, са програмима рада и предлогом за избор продекана, са њиховим изјавама о прихватању кандидатуре стављају се на увид јавности 7 дана на огласној табли и интернет страници Факултета.

Члан 63.

Седницу Наставно-научног већа за утврђивање предлога кандидата за декана, сазива декан Факултета по истеку рока из претходног члана.

Веће Факултета бира Комисију од три члана за спровођење процедуре око утврђивања предлога кандидата за декана.

Редослед кандидата на гласачком листићу одређује се према азбучном реду презимена евидентираних кандидата.

Члан 64.

Предлог кандидата за декана утврђује Наставно-научно веће Факултета, тајним гласањем, већином гласова од укупног броја чланова Већа (50%+1).

Гласање се врши заокруживањем редног броја испред имена једног кандидата на гласачком листићу.

Гласачки листићи се оверавају печатом Факултета.

Члан Већа може гласати за једног кандидата заокруживањем редног броја испред имена и презимена кандидата.

Уколико је на листи један кандидат за декана гласање се врши заокруживањем на листићу „ЗА“ или „ПРОТИВ“ предлога кандидата.

Члан 65.

Уколико је за место декана кандидован један кандидат, па при гласању на Већу Факултета не добије потребан број гласова, поступак се понавља са новим кандидатом, односно кандидатима.

Уколико су за место декана кандидована два кандидата, па при гласању на Већу Факултета ни један кандидат не добије потребан број гласова, гласање се понавља за кандидата који је добио већи број гласова.

Уколико су оба кандидата добила исти број гласова, гласање се понавља за оба кандидата.

Уколико ни у поновљеном гласању ни један од кандидата не добије потребан број гласова, поступак се понавља са новим кандидатима.

Уколико су за место декана кандидована три или више кандидата, па при гласању на Већу ни један кандидат не добије потребан број гласова, гласање се понавља за два кандидата са највећим бројем гласова.

Ако кандидати на другом и трећем месту имају исти број гласова, гласање се понавља за прва три кандидата. Уколико ни један кандидат не добије потребан број гласова, гласање се понавља за кандидата са највећим бројем гласова.

Уколико ни у поновљеном кругу гласања, кандидат у погледу кога се спроводи гласање не добије потребан број гласова, поступак се понавља у целости.

Приговори на резултате гласања подnose се Већу које их одмах разматра и доноси одлуку.

По завршеном гласању комисија сачињава извештај и подноси Већу Факултета.

Извештај комисије садржи:

- укупан број чланова који присуствују седници Већа Факултета,
- укупан број гласачких листића,
- укупан број употребљених гласачких листића,
- број неважећих гласачких листића,
- резултат гласања за сваког кандидата.

Неважећим ће се сматрати гласачки листић на коме је заокружено више од једног кандидата, на коме није заокружен ни један кандидат, на коме је дописано ново име кандидата, или ако се не може са сигурношћу утврдити како је члан Већа гласао на гласачком листићу.

Члан 66.

Комисија објављује извештај о резултатима гласања на самој седници Наставно-научног већа, а утврђени предлог кандидата за декана и продекане доставља се Савету Факултета.

Извештај комисије је саставни део записника са седнице Већа.

У прилогу извештаја су гласачки листићи који се чувају у затвореној коверти, која је оверена печатом Факултета.

Члан 67.

Савет Факултета бира и разрешава декана и продекане тајним гласањем.

За декана и продекана изабран је кандидат који добије више од половине гласова укупног броја чланова Савета.

Гласање на седници Савета спроводи Комисија од три члана, из реда чланова Савета.

Гласање се спроводи на исти начин као код утврђивања предлога кандидата за декана.

Глас се заокруживањем „ЗА“ или „ПРОТИВ“ кандидата кога је предложило Наставно-научно веће.

Уколико кандидат за декана није добио потребну већину гласова, понавља се цео изборни поступак са новим кандидатом.

Члан 68.

По окончаном избору, новоизабрани декан Факултета ступа на дужност даном који је утврђен одлуком о избору.

Ступањем на дужност декану почиње да тече мандатни период.

Члан 69.

Декан Факултета:

- представља и заступа Факултет у земљи и иностранству;
- руководи, организује и координира рад и пословање Факултета;
- предлаже нацрт Статута Већу Факултета;
- предлаже Већу Факултета нацрт финансијског плана Факултета;
- одговара за остваривање образовне и научне делатности на Факултету;
- стара се о законитости рада и одговара за законитост рада Факултета;
- предлаже основе пословне политике Факултета;
- предлаже годишњи програм рада и план развоја Факултета;
- предлаже и припрема дневни ред и председава седницама Већа Факултета;
- извршава одлуке Савета и Наставно-научног Већа Факултета;
- предлаже унутрашњу организацију Факултета;
- Савету Факултета подноси годишњи извештај о резултатима пословања;
- покреће иницијативу и предлаже решења о питањима од значаја за обављање делатности Факултета;
- наредбодавац је за извршење финансијског плана Факултета;
- утврђује предлог плана коришћења средстава за инвестиције;
- обуставља од извршења општи акт Факултета за који сматра да је супротан закону или другом пропису и о томе обавештава орган који је донео тај акт;
- доноси одлуке и обавља дужности које су му у надлежности по основу закона;
- доноси Правилник о раду, у складу са Законом;
- доноси Правилник о организацији и систематизацији послова на Факултету;

- закључује и отказује уговоре о раду са свим запосленима;
- доноси општа акта у складу са законом и овим статутом;
- доноси предлог плана запошљавања, односно ангажовања наставника и сарадника, за школску годину, по прибављеном мишљењу Већа;
- предлаже ректору кандидате за чланове Већа Универзитета, по областима;
- врши избор кандидата за сва радна места у ваннастави;
- потписује дипломе и додатке дипломи заједно са ректором Универзитета;
- обавља и друге послове предвиђене законом, Статутом Универзитета и Статутом Факултета.

Члан 70.

Продекани помажу декану у раду из одређених области, сагласно Статуту и то:

Продекан за наставу:

- координира наставни процес на Факултету и стара се о правилном и доследном спровођењу наставе и студијских програма;
- стара се о организовању научно-стручних састанака, учествује у њиховој припреми и одговоран је за спровођење одлука и закључака са тих састанака;
- организује израду планова наставно-научног рада Факултета;
- прима студенте и ангажује се на одржавању контаката са студентима у погледу организације наставе;
- стара се и предузима мере у циљу осавремењавања, модернизације и усаглашавања процеса наставе са развојним достигнућима науке;
- прати ефикасност наставног процеса и ефикасност студирања и предлаже декану одговарајуће мере;
- координира рад са продеканом за научноистраживачку делатност, у циљу усаглашавања те делатности са потребама наставе;
- предлаже декану одговарајуће мере по питању унапређења наставне делатности;
- координира рад катедри у вези са свим нивоима студија;
- учествује у изради општих аката који регулишу питања наставе;
- обавља и друге послове по налогу и овлашћењу декана.

Продекан за струковне студије:

- координира наставни процес на Факултету и стара се о правилном и доследном спровођењу наставе на студијским програмима струковних студија;
- стара се и предузима мере у циљу осавремењавања, модернизације и усаглашавања процеса наставе струковних студија;
- прати ефикасност наставног процеса и ефикасност студирања и предлаже декану одговарајуће мере;
- предлаже декану мере за унапређење наставне делатности на струковним студијама;
- организује израду планова наставно-стручног рада Факултета;
- прима студенте и ангажује се на одржавању контаката са студентима у погледу организације наставе на струковним студијама;
- координира рад катедри у вези са свим нивоима струковних студија;
- учествује у изради општих аката који регулишу питања наставе;
- обавља и друге послове по налогу и овлашћењу декана.

Продекан за науку и међународну сарадњу:

- координира рад научноистраживачке јединице;
- координира научноистраживачки процес и издавачку делатност у оквиру делатности Факултета и усаглашава са потребама наставе;

- стара се о реализацији научноистраживачких садржаја по одобреним и прихваћеним пројектима;
- израђује програме научних истраживања на Факултету;
- стара се и одговоран је за наменско коришћење материјалних средстава са научноистраживачких пројеката;
- стара се о развоју научноистраживачког рада и проширивању и унапређивању сарадње са локалном самоуправом;
- стара се о развоју информационог система;
- предлаже декану мере за унапређивање научноистраживачког рада, са посебним акцентом на укључивање сарадника и студената у научноистраживачки рад;
- стара се о набавци опреме и побољшању услова рада;
- учествује у изради општих аката који уређују научноистраживачку и издавачку делатност;
- ради на успостављању и спровођењу међународне сарадње;
- организује различите облике стручног и научног усавршавања;
- обавља и друге послове по налогу и овлашћењу декана.

Продекан за финансије и сарадњу са привредом:

- координира рад службе за материјално-финансијске послове;
- даје одговарајуће предлоге декану у циљу рационалнијег и економичнијег коришћења финансијских средстава;
- стара се о законитом и правилном материјално-финансијском пословању и предлаже декану мере за његово унапређење;
- учествује у изради буџетских захтева, предлога финансијских планова, планова јавних набавки и извештаја о финансијском пословању Факултета;
- учествује у решавању свих финансијско-материјалних питања у вези са пословањем Факултета;
- спроводи контролу јавних набавки, у складу са Законом о јавним набавкама и општим актом Факултета;
- координира пословима из сарадње са привредом и трећим лицима;
- обавља и друге послове по налогу и овлашћењу декана.

Продекани за свој рад одговарају декану Факултета.

Члан 71.

Студент продекан:

- износи предлоге студената пред органима Факултета и заступа њихове интересе;
- информиса студенте о свим факултетским одлукама од значаја за њихов статус;
- прати остваривање права студената;
- учествује у решавању свих питања која се односе на студентски стандард и сва друга питања из живота и рада студената;
- даје предлоге у вези са регулисањем питања од интереса за студенте;
- сарађује са органима и телима Факултета надлежним за студентска питања;
- координира рад студентских организација на Факултету;
- обавља и друге послове по налог и утврђене законом и овим Статутом.

Студента продекана именује и разрешава декан, на предлог Студентског парламента, на мандатни период од две године.

Студентски парламент за избор студента продекана декану предлаже најмање два кандидата. Уз достављени предлог прилаже се биографија кандидата, подаци о статусу у

току студија, просечној оцени у току студија, са писаном изјавом о прихватању кандидатуре. Студент продекан за свој рад одговара Студентском парламенту и Декану Факултета.

Члан 72.

Декан Факултета за свој рад одговара Савету Факултета и Наставно-научном Већу.

Савет Факултета одлучује о појединачним правима, обавезама и одговорностима декана Факултета.

Члан 73.

Декан и продекани Факултета могу бити разрешени дужности и пре истека мандата:

- на лични захтев;
- уколико наступе разлози прописани законом, који их чине неподобним за обављање дужности декана;
- уколико крше одредбе Закона о високом образовању, овог Статута или прекрше Кодекс професионалне етике;
- уколико им престане радни однос на Факултету;
- ако својим радом теже повреде прописе који се односе на рад Факултета или не извршавају одлуке Савета или Већа Факултета, односно ако својим несавесним или неправилним радом наносе штету Факултету већег обима;
- уколико злоупотребе службени положај;
- у другим случајевима прописаним Законом.

Члан 74.

Поступак за разрешење декана Факултета покреће Савет Факултета, по поднетом образложеном писаном предлогу од стране најмање 1/3 чланова Савета.

У случају разрешења декана Факултета пре истека мандатног периода, као и у случају да декан не буде благовремено изабран, Савет Факултета именује за вршиоца дужности једног од продекана, који испуњавају услове за декана, на период који не може бити дужи од шест месеци.

ДЕКАНСКИ КОЛЕГИЈУМ

Члан 75.

Декански колегијум чине Декан и продекани Факултета, а у његовом раду учествује и секретар Факултета.

Студент продекан учествује у раду деканског колегијума када се разматрају студентска питања, укључујући и питања режима студија и студијских програма, а на позив Декана може учествовати и у другим случајевима.

Декански колегијум разматра питања из делокруга Факултета и заузима ставове о њима.

Ради разматрања питања значајних за рад Факултета Декан може сазвати и проширени декански колегијум, који поред чланова деканског колегијума чине и шефови Катедри.

У раду Деканског колегијума, по позиву декана, могу да учествују и друга лица.

СТРУЧНИ ОРГАНИ

Члан 76.

Стручни органи Факултета су: Наставно-научно веће, Веће студијског програма и Катедре.

Стручни органи могу формирати комисије, као своја радна тела.

Члан 77.

Стручни органи Факултета одлучују о питањима од интереса за реализацију наставног, научног и истраживачког рада.

При расправљању, односно одлучивању о питањима која се односе на осигурање квалитета наставе, измену студијских програма, анализу ефикасности студирања и утврђивање броја ЕСП бодова, у стручним органима и њиховим телима учествују представници студената и тада они улазе у састав укупног броја чланова стручног органа.

У стручним органима из става 2. овог члана студенти чине 20% чланова.

НАСТАВНО-НАУЧНО ВЕЋЕ

Члан 78.

Наставно-научно веће (у даљем тексту: Веће) чине наставници и сарадници који су у радном односу са најмање 70% радног времена на Факултету.

При расправљању, односно одлучивању о питањима која се односе на осигурање квалитета наставе, измену студијских програма, анализу ефикасности студирања и утврђивање броја ЕСП бодова, у раду Већа учествује 20% представника студената, које бира Студентски парламент Факултета, и тада они улазе у састав укупног броја чланова Наставно-научног већа.

Студентски парламент бира и разрешава представнике студената у Наставно-научном већу, у складу са законом, одредбама овог статута и актима Студентског парламента.

Списак представника студената Студентски парламент доставља најкасније до 1. новембра текуће године.

Мандат представника студената из претходног става овог члана траје две године.

Декан је председник Већа Факултета по функцији.

Присуство на седницама Наставно-научног већа Факултета је обавезно.

Члан 79.

Веће Факултета:

- утврђује предлог Статута и предлог измена и допуна Статута Факултета;
- утврђује предлог кандидата за избор декана и продекана;
- утврђује предлог финансијског плана, извештаја о пословању и Годишњег обрачуна Факултета;
- утврђује предлог Плана инвестиција Факултета;
- утврђује предлоге студијских програма за све врсте и степене студија, као и измене и допуне студијских програма;
- предлаже Комисију за припрему извештаја за избор наставника и доноси одлуку о формирању Комисије за избор сарадника, на предлог катедре;
- даје одобрење за радно ангажовање наставника и сарадника на другој високошколској установи;
- утврђује предлог одлуке за избор у звање наставника и бира сараднике;
- образује Комисију за припрему извештаја за избор у научна и истраживачка звања;
- доноси одлуку о избору лица у истраживачка звања;
- утврђује предлог одлуке о избору лица у научна звања;
- одлучује о жалби поднетој у поступку избора у звање сарадника;

- утврђује план и програм посебних облика стручног образовања и усавршавања током читавог живота;
- утврђује предлог одлуке о висини школарине и предлог мерила за утврђивање висине школарине;
- утврђује предлог одлуке о кратким програмима студија;
- доноси програм научноистраживачког рада;
- утврђује мере за подстицање развоја изразито успешних и даровитих студената;
- одлучује о организовању студија и облика стручног образовања и усавршавања на страном језику;
- доноси одлуке о оснивању или укидању катедри;
- доноси правилнике о раду организационих јединица;
- бира представнике Факултета за Савет Факултета, Савет Универзитета и Сенат Универзитета;
- предлаже кандидата за ректора Универзитета,
- доноси одлуку о продужењу радног односа наставнику који је навршио 65 година живота, уз најмање 15 година стажа осигурања, у складу са одредбама Статута Универзитета и Факултета;
- утврђује предлог одговарајућих ужих научних области, у оквиру научних области;
- предлаже Универзитету матичност Факултета за све врсте и степене студија;
- даје мишљење Универзитету о броју студената који се уписују у прву годину свих врста и степена студија чије се образовање финансира из буџета и који плаћају школарину;
- даје мишљење декану, на план запошљавања тј. ангажовања наставника и сарадника;
- најмање једном годишње разматра извештај о остваривању програма научноистраживачког рада Факултета;
- прати, унапређује, развија и врши контролу квалитета студијских програма, наставе и услова рада;
- доноси одлуке о издавању уџбеника, практикума, књига, монографија и других публикација;
- одобрава тему магистарске тезе, до истека рока утврђеног чланом 123., став 3. Закона о високом образовању;
- одобрава тему докторске дисертације, уз сагласност Универзитета;
- разматра и припрема предлоге о другим питањима о којима одлучује Савет Факултета;
- доноси Одлуку о подели предмета у оквиру утврђених ужих научних области;
- за сваку школску годину доноси одлуку о заступљености наставе (предавања и вежбе) наставницима и сарадницима бираним за ужу научну област којој припада наставни предмет утврђен студијским програмом, по предлогу одговарајуће катедре;
- прописује поступак и начин самовредновања на Факултету, у складу са утврђеним стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета;
- доноси општа акта из своје надлежности, у складу са законом и овим статутом;
- обавља и друге послове утврђене законом, Статутом Универзитета и Статутом Факултета.

Члан 80.

Веће може пуноважно да одлучује ако седници присуствује више од половине укупног броја чланова.

Веће доноси одлуке већином гласова укупног броја чланова.

Веће доноси одлуке јавним гласањем, изузев када гласа о предложеним кандидатима за чланове Савета Факултета и Универзитета, као и о предложеним кандидатима за декана и у другим случајевима када Веће донесе одлуку да се гласа тајно.

Предлог за избор у звање наставника утврђује се већином гласова чланова Наставно-научног већа који имају право да одлучују.

Одлука о избору у звање сарадника доноси се већином гласова чланова Наставно-научног већа из реда наставника и сарадника који имају право да одлучују.

Рад Наставно-научног већа ближе се уређује се Пословником о раду.

ВЕЋЕ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Члан 81.

Веће студијског програма чине сви наставници и сарадници који изводе наставу из предмета одређеног студијског програма.

Веће из ст. 1. овог члана прати реализацију студијског програма и предлаже Наставно-научном већу евентуалне измене и допуне студијског програма, као и друге предлоге у циљу унапређења квалитета наставе.

Седницу Већа студијског програма сазива, по потреби, руководилац студијског програма или продекан за наставу, и њоме председавају.

Иницијативу за сазивање седнице Већа студијског програма могу поднети Катедре и Наставно-научно веће.

Рад Већа студијског програма ближе се уређује Пословником о раду, који доноси Наставно-научно веће.

КАТЕДРЕ

Члан 82.

Катедре се оснивају за организовање и извођење наставе на студијама сва три степена, и за обављање научноистраживачког и стручног рада из одговарајућих области.

Катедру чине сви наставници и сарадници који су у радном односу на Факултету а изводе образовно-научни рад из једне или више сродних ужих научних, односно стручних области за које је катедра основана.

Минимални број чланова катедре је три наставника и два сарадника.

Један наставни предмет може припадати само једној катедри.

Један наставник односно сарадник може припадати само једној катедри.

Одлуку о оснивању и укидању катедри, као и о подели предмета и наставника у смислу овог члана, доноси Наставно-научно веће.

Члан 83.

Радам катедре руководи шеф катедре.

Шефа катедре предлаже Катедра из реда наставника, а именује га Наставно-научно веће, на период од три године.

Шеф катедре може бити разрешен пре истека мандата, на лични захтев или из разлога утврђених Законом и Статутом.

Мандат новоизабраног шефа катедре траје до истека мандата шефа катедре коме је мандат престао пре истека времена на које је изабран.

Административне послове на катедри врши секретар катедре.

Члан 84.

У саставу наставне јединице су следеће катедре:

- Катедра за физику и материјале;
- Катедра за информационе технологије;
- Катедра за рачунарско и софтверско инжењерство;
- Катедра за општу електротехнику и електронику;
- Катедра за електроенергетику;
- Катедра за индустријски менаџмент;
- Катедра за мехатронику;
- Катедра за педагошко-техничке науке;
- Катедра за машинство;
- Катедра за предузетнички менаџмент.

Члан 85.

Катедра:

- предлаже наставни програм наставних предмета катедре;
- организује извођење вежби, семинара, и других облика рада;
- организује предавања, испите и друге облике рада за остваривање програма научног усавршавања;
- утврђује уџбенике и литературу које студент може да користи за савлађивање садржаја наставних предмета;
- предлаже декану расписивање конкурса за попуно радног места наставника или сарадника за наставне предмете катедре и предлаже Наставно-научном већу чланове Комисије за припрему извештаја по расписаном конкурс;
- даје мишљење о програму научних истраживања и о научним радовима у којима учествују наставници и сарадници Катедре;
- припрема и предлаже Наставно-научном већу предлог плана научноистраживачког рада;
- даје предлог Наставно-научном већу о ангажовању стручних, научних и културних радника, као и студената у складу са одредбама овог Статута;
- разматра услове и стандарде наставе и даје предлоге за њихово побољшање;
- анализира успех студената и њихово укључивање у научноистраживачки рад и предлаже одговарајуће мере;
- даје предлог декану за стручно усавршавање и одласке на конференције у земљи и иностранству, за наставнике и сараднике на катедри;
- даје предлоге за набавку опреме за наставу и истраживања;
- обавља и друге послове у складу са законом и општим актима Факултета.

Члан 86.

Катедра предлаже шефа Катедре из реда наставника који су у радном односу са пуним радним временом на Факултету, на период од три године.

Катедра предлоге, мишљења и одлуке доноси већином гласова од укупног броја чланова Катедре.

На седници Катедре води се записник који потписује шеф Катедре и секретар Катедре.

Секретара Катедре именује и разрешава шеф Катедре.

У раду Катедре могу учествовати и студенти, у складу са Законом.

СТУДЕНТСКИ ПАРЛАМЕНТ

Члан 87.

Студентски парламент је орган свих студената Факултета, који се формира у циљу остваривања права и заштите интереса студената на Факултету и Универзитету.

Студентски парламент Факултета има 25 чланова, који се бирају по принципу равномерне заступљености представника свих студијских програма, уз поштовање принципа родне равноправности.

Начин избора чланова Студентског парламента Факултета уређује се Правилником о избору чланова Студентског парламента који доноси декан Факултета, на предлог Студентског парламента Факултета.

Члан 88.

Студенти имају право и дужност да на Факултету активно учествују у доношењу одлука и утврђивању предлога о питањима заштите својих права и интереса, у складу са Законом о високом образовању и овим Статутом.

Своје активности на Факултету студенти остварују преко Студентског парламента и њихових представника у органима Факултета.

Право да бирају и да буду бирани за члана Студентског парламента имају сви студенти Факултета уписани на студије у школској години у којој се бира Студентски парламент.

Представници студената са хендикепом и студената уписаних по афирмативној мери заступљени су у чланству Студентског парламента.

Избор чланова Студентског парламента одржава се сваке друге године у априлу, тајним и непосредним гласањем.

Мандат чланова Студентског парламента траје две године.

Члану Студентског парламента Факултета коме је престао статус студента престаје мандат даном престанка статуса, у ком случају се упражњено место попуњава у складу са Правилником о избору чланова Студентског парламента.

Декан и продекани могу присуствовати седницама Студентског парламента, без права одлучивања.

Члан 89.

Студентски парламент има право да Већу Факултета подноси предлоге који се односе на подизање квалитета наставно-образовног процеса, као и право приговора на организацију и извођење наставе.

Веће Факултета разматра предлоге и приговоре из става 1. овог члана и о њима се изјашњава.

Представници Студентског парламента имају право да присуствују седницама Већа Факултета на којима се расправља о њиховим предлозима и приговорима.

Члан 90.

Студентски парламент доноси Пословник о раду којим се ближе уређује рад Студентског парламента.

Члан 91.

Студентски парламент Факултета:

- бира и разрешава председника и потпредседника Студентског парламента Факултета;
- доноси општа акта о своме раду;
- бира и разрешава представнике студената у органима и телима Факултета и Универзитета, када је то предвиђено Законом, Статутом Универзитета и Статутом Факултета;
- предлаже кандидате за студента продекана;
- разматра питања и спроводи активности у вези са обезбеђењем и оценом квалитета наставе, реформом студијских програма, анализом ефикасности студирања, утврђивањем броја ЕСП бодова, унапређењем мобилности студената, подстицањем научноистраживачког рада студената, заштитом права студената и унапређењем студентског стандарда;
- обавља анкету међу студентима о успешности и квалитету наставе, на захтев Наставно-научног већа;
- усваја годишњи извештај о раду студента продекана;
- усваја годишњи извештај о раду председника Студентског парламента;
- организује и спроводи програме ваннаставних активности студената;
- остварује студентску међуфакултетску сарадњу;
- обавља и друге послове у складу са законом, овим статутом и општим актима Универзитета и Факултета.

САВЕТ ПОСЛОДАВАЦА**Члан 91.а**

Савет послодаваца Факултета је орган чији је основни циљ остваривање сарадње на развоју студијских програма Факултета у складу са потребама тржишта рада.

Савет послодаваца:

1. разматра питања сарадње Факултета са привредним друштвима, установама, јавним службама и другим приватним и јавним субјектима,
2. разматра и анализира студијске програме који се реализују на Факултету и даје мишљења, предлоге и иницијативе за могуће измене или допуне, у циљу ефикаснијег укључивања студената у радни процес у привредним субјектима и на тржиште рада,
3. даје иницијативе за оснивање и реализацију нових студијских програма, у складу са потребама субјеката из тачке 1. овог става,
4. анализира потребе тржишта рада у Републици Србији и даје предлоге за усклађивање образовних профила са потребама тржишта рада,
5. анализира обављање стручне праксе студената, даје предлоге и иницијативе у циљу унапређења начина реализације стручне праксе,
6. обавља и друге послове са циљем унапређивања сарадње Факултета са потребама тржишта рада.

Предлоге, мишљења и иницијативе Савет послодаваца доставља Универзитету, Савету и Наставно-научном већу Факултета, привредним друштвима, јавним установама, државним

органима, Привредној комори Србије, Националној служби за запошљавање или другим заинтересованим надлежним субјектима.

Савет послодаваца има 7 чланова, од којих 3 члана предлаже директор Научно технолошког парка Чачак, а коначно именује декан, а 4 члана именује декан Факултета, из реда истакнутих стручњака који имају значајно радно искуство у привредним субјектима или одговарајућим техничким системима у Републици Србији или иностранству, из области у којима су студијски програми Факултета.

У Савет послодаваца декан може именовати чланове мреже послодаваца, која се на Факултету образује у складу са Законом о дуалном моделу студија.

Мандат чланова Савета послодаваца траје четири године од дана конституисања Савета.

Ако мандат члана Савета послодаваца престане из било ког разлога пре истека рока на који је именован, спровешће се процедура именовања новог члана Савета послодаваца, прописана овим Статутом. Мандат новоименованог члана траје до истека мандата осталих чланова Савета послодаваца.

Савет послодаваца бира председника и заменика председника, већином гласова од укупног броја чланова Савета.

Савет послодаваца једном годишње доставља извештај о свом раду Наставно-научном већу и Савету Факултета.

Пословником о раду Савета послодаваца уређује се сазивање седница, начин рада, доношење одлука и друго.

Стручне и административно-техничке послове за рад Савета послодаваца обављају запослени у Стручно-административној и техничкој јединици Факултета.

ФИНАНСИРАЊЕ ФАКУЛТЕТА

Члан 92.

Факултет стиче средства за обављање своје делатности у складу са законом и Статутом, из следећих извора:

- средстава које обезбеђује оснивач;
- школарине;
- донација, поклона и завештања;
- средстава за финансирање научноистраживачког и стручног рада;
- пројеката и уговора у вези са реализацијом наставе, истраживања и консултанских услуга;
- накнада за комерцијалне и друге услуге;
- оснивачких права и из уговора са трећим лицима;
- других извора, у складу са законом.

Подаци о износу средстава на годишњем нивоу из става 1. овог члана доступни су јавности на званичној интернет страници Факултета најкасније на крају првог квартала наредне календарске године.

Средствима из става 1. овог члана Факултет самостално управља.

Средства из става 1. овог члана исказују се и евидентирају у складу са јединственом буџетском класификацијом.

Члан 93.

За спровођење акредитованих студијских програма у оквиру своје делатности Факултет стиче средства од оснивача, на основу уговора који Универзитет закључује са Владом Републике Србије, по претходно прибављеном мишљењу Министарства.

Средства из става 1. овог члана у току једне школске године обезбеђују се у складу са програмом рада Факултета.

Савет Факултета одговара надлежном министарству за наменско и економично трошење средстава додељених из буџета.

Факултет у обављању своје делатности средствима која обезбеђује оснивач, у правном промету са трећим лицима иступа у своје име и за свој рачун.

Члан 94.

Оснивач обезбеђује средства Факултету за следеће намене:

- материјалне трошкове, текуће и инвестиционо одржавање;
- плате запослених, у складу са законом и колективним уговором;
- опрему;
- библиотечки фонд;
- обављање научноистраживачког рада који је у функцији подизања квалитета наставе;
- научно и стручно усавршавање запослених;
- подстицање развоја наставно-научног подмлатка;
- рад са даровитим студентима;
- међународну сарадњу;
- рад центара за трансфер знања и технологија;
- изворе информација и информационе системе;
- издавачку делатност;
- рад студентског парламента и ваннаставну делатност студената;
- финансирање опреме и услова за студирање студената са хендикепом;
- друге намене, у складу са законом.

СОПСТВЕНИ ПРИХОДИ

Члан 95.

Средства која Факултет оствари од школарине, пружање услуга трећим лицима, поклона, донација, спонзорства, иновације знања, стручног образовања и усавршавања, од оснивачких права, као и од других извора стицања средстава утврђених законом, чине сопствени приход Факултета.

Средства из става 1. овог члана користе се за унапређење делатности и подизање квалитета рада.

Факултет средствима из става 1. овог члана, и имовином стеченом из сопствених прихода, у правном промету располаже у своје име и за свој рачун, у складу са Законом, Статутом Универзитета, Статутом Факултета и општим актима Факултета.

Средства из става 1. овог члана, Факултет користи за: трошкове пословања, плате запослених, опрему, обављање научног рада који је у функцији подизања квалитета наставе, за обављање научно-образовног истраживања и рада, научно и стручно усавршавање запослених, подстицање развоја научног подмлатка, рад са даровитим студентима, међународну сарадњу, изворе информација и информационе системе, а у складу са програмом рада Факултета.

Савет Факултета посебним општим актом, у складу са Законом, уређује стицање и расподелу сопствених прихода Факултета.

Члан 96.

Факултет из сопствених средстава издваја део за финансирање заједничких послова на нивоу Универзитета.

Издавање средстава из става 1. овог члана врши се на основу планираног обима и трошкова активности, који се утврђују одлуком Савета Универзитета за текућу школску годину.

ШКОЛАРИНА

Члан 97.

Факултет стиче средства из школарине студената који плаћају школарину, на основу одлуке о висини школарине коју доноси Савет Универзитета.

Мерила за утврђивање школарине утврђују се општим актом Факултета.

Факултет је дужан да пре расписивања конкурса за упис нових студената утврди висину школарине за наредну школску годину за све студијске програме.

Школарином се утврђују трошкови студија за једну годину студија, односно за стицање 60 ЕСП бодова.

Школарина обухвата накнаде за редовне услуге које Факултет пружа студенту у оквиру остваривања студијског програма за једну годину студија.

Редовне услуге из става 5. овог члана утврђују се одлуком надлежног органа Универзитета.

Члан 98.

Одлуку о утврђивању висине школарине за студије које се организују на Факултету, доноси Савет Универзитета, на предлог Сената Универзитета.

Одлука из става 1. овог члана доноси се за сваку школску годину и саставни је део конкурса за упис студената.

Мерила за утврђивање висине школарине и одлука о висини школарине доступни су јавности на званичној интернет страници Факултета.

ОСОБЉЕ ФАКУЛТЕТА

НАСТАВНО И НЕНАСТАВНО ОСОБЉЕ

Члан 99.

Основну делатност и функционисање Факултета као целине остварује наставно и ненаставно особље.

Наставно особље чине лица која остварују образовну, научну, стручну, истраживачку и иновациону делатност.

Наставно особље су: наставници, истраживачи и сарадници.

Ненаставно особље Факултета чине лица која обављају стручне, административне и техничке послове.

НАСТАВНО ОСОБЉЕ

Члан 100.

Звања наставника на Факултету су: редовни професор, ванредни професор, доцент, професор струковних студија, виши предавач и предавач.

Наставници у звању редовног професора, ванредног професора и доцента, могу да изводе наставу на свим врстама студија.

Наставници у звању професора струковних студија, вишег предавача и предавача, могу да изводе наставу само на струковним студијама.

Наставу страног језика на Факултету може, осим лица које има звање из става 1. овог члана, изводити и наставник страног језика.

Звања сарадника на Факултету су: сарадник у настави, асистент и асистент са докторатом. Сарадници изабрани у академска звања могу изводити наставу на академским и струковним студијама.

ОПШТИ ПРЕДУСЛОВ У ПОГЛЕДУ НЕОСУЂИВАНОСТИ

Члан 101.

Лице које је правноснажном пресудом осуђено за кривично дело против полне слободе, фалсификовања исправе коју издаје високошколска установа или примања мита у обављању послова у високошколској установи не може стећи звања наставника, односно сарадника.

Ако лице из става 1. овог члана има стечено звање, Наставно – научно веће Факултета доноси одлуку о забрани обављања послова наставника односно сарадника, и том лицу престаје радни однос у складу са законом.

КОДЕКС О АКАДЕМСКОМ ИНТЕГРИТЕТУ И ПРОФЕСИОНАЛНОЈ ЕТИЦИ

Члан 102.

Запослени на Факултету и студенти морају се у свом раду, деловању и понашању на Факултету придржавати етичких начела, начела научне истине и критичности и поштовати циљеве и принципе високог образовања.

Сенат доноси кодекс о академском интегритету и професионалној етици, којим се утврђују етичка начела у високом образовању, објављивању научних резултата, односу према интелектуалној својини, односима између наставника, истраживача и сарадника, других запослених и студената, поступцима у наступању Универзитета и факултета у његовом саставу, наставника, истраживача, сарадника и студената у правном промету, као и у односу према јавности и средствима јавног информисања.

Начин и поступак утврђивања одговорности за повреду етичких начела и мере које се изричу уређују се Кодексом о академском интегритету и професионалној етици на Факултету техничких наука у Чачку.

ПОЛИТИКА ЗАПОШЉАВАЊА НАСТАВНИКА И САРАДНИКА

Члан 103.

Универзитет и Факултет утврђују политику запошљавања и ангажовања наставника и сарадника, полазећи од потребе да се наставни процес организује на квалитетан, рационалан и ефикасан начин.

Предлог у вези са питањима из става 1. утврђује декан Факултета, уз сагласност Наставно-научног већа.

Наставници и сарадници, по правилу, заснивају радни однос са пуним радним временом, у складу са општим актом Факултета.

УЖЕ НАУЧНЕ ОБЛАСТИ

Члан 104.

Уже научне, односно стручне области за које се бирају наставници и сарадници Факултета, утврђене су Правилником Универзитета у Крагујевцу.

Наставно-научно веће доноси Одлуку о расподели предмета по ужим научним односно научно - стручним областима.

УСЛОВИ ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ НАСТАВНИКА

Члан 105.

Наставник се бира за ужу научну, односно стручну област утврђену општим актом Универзитета.

У звања наставника може бити изабрано лице које испуњава услове прописане Законом, Статутом Универзитета, односно ближе услове утврђене општим актом о условима и критеријумима за избор у звања наставника, који доноси Сенат Универзитета, у складу са минималним условима за избор у звања наставника на универзитету које утврђује Национални савет за високо образовање.

У звање наставника може бити изабрано лице које има одговарајући стручни, академски односно научни назив стечен на акредитованом студијском програму и акредитованој високошколској установи и способност за наставни рад.

У звање наставника не може бити изабрано лице из члана 72. став 4. Закона о високом образовању, односно из члана 101. став 1. овог Статута.

У звање **доцента** може бити изабрано лице које је претходне степене студија завршило са просечном оценом најмање осам (8), односно које има најмање три године педагошког искуства на високошколској установи, има научни назив доктора наука, и има научне, односно стручне радове објављене у научним часописима или зборницима, са рецензијама, осим за наставнике који су изабрани у звање наставника пре ступања на снагу Закона о високом образовању, односно пре 7. 10. 2017. године.

У звање **ванредног професора** може бити изабрано лице које поред услова из става 5. овог члана има и више научних радова од значаја за развој науке, у ужој научној области, објављених у међународним или водећим домаћим часописима, са рецензијама, оригинално стручно остварење (пројекат, студију, патент, оригинални метод, и сл.), односно руковођење или учешће у научним пројектима, објављен уџбеник или монографију, практикум или збирку задатака за ужу научну област за коју се бира и више радова

саопштених на међународним или домаћим научним скуповима, осим за наставнике који су изабрани у звање наставника пре ступања на снагу Закона о високом образовању, односно пре 7. 10. 2017. године.

У звање **редовног професора** може бити изабрано лице које поред услова из става б. овог члана има и већи број научних радова који утичу на развој научне мисли у ужој области објављених у међународним или водећим домаћим часописима, са рецензијама, већи број научних радова и саопштења изнетих на међународним или домаћим научним скуповима, објављен уџбеник или монографију или оригинално стручно остварење, остварене резултате у развоју научно-наставног подмлатка на Факултету, учешће у завршним радовима на специјалистичким и мастер академским студијама.

У звање **предавача** може бити изабрано лице које има академски назив магистра, односно најмање стручни назив специјалисте академских студија.

У звање **вишег предавача** може бити изабрано лице које има научни назив доктора наука.

У звање **професора струковних студија** може бити изабрано лице које има научни назив доктора наука, и има научне, односно стручне радове објављене у научним часописима или зборницима, са рецензијама.

Члан 106.

Наставу страног језика на Факултету може, осим лица које има звање из члана 100. став 1. овог Статута, изводити лице изабрано у звање наставника страног језика.

За наставника страног језика на Факултету може бити изабрано лице које има одговарајуће високо образовање стечено на студијама другог степена – мастер академске студије или специјалистичке академске студије у одговарајућој области, или завршене основне студије у трајању од најмање четири године по пропису који је уређивао високо образовање до 10. септембра 2005. године, објављене стручне односно научне радове у одговарајућој научној области и способност за наставни рад.

ЗВАЊА САРАДНИКА

Члан 107.

Звања сарадника су: сарадник у настави, асистент и асистент са докторатом.

Факултет може за потребе реализације студијских програма ангажовати и сараднике ван радног односа.

УСЛОВИ ЗА ИЗБОР САРАДНИКА

Члан 108.

Факултет бира у звање сарадника у настави на студијама првог степена студента мастер академских студија или специјалистичких академских студија, који је студије првог степена студија завршио са просечном оценом најмање осам (8).

Сарадник у настави се бира за одговарајућу ужу научну област утврђену Правилником Универзитета.

Приликом избора у звање узима се у обзир већа просечна оцена, посебно из уже стручних предмета уже научне области за коју се бира, време трајања студија и објављени стручни радови.

Са лицем изабраним у звање сарадника у настави закључује се уговор о раду на период од годину дана, уз могућност продужења уговора за још једну годину у току трајања студија, а најдуже до краја школске године у којој се студије завршавају.

Уговор из става 3. овог члана закључује декан Факултета.

Члан 109.

Факултет бира у звање асистента, студента докторских студија који је сваки од претходних степена студија завршио са просечном оценом најмање осам (8) и који показује смисао за наставни рад.

Асистент се бира за одговарајућу ужу научну област утврђену Правилником Универзитета.

Приликом избора у звање узима се у обзир већа просечна оцена, посебно из уже стручних предмета уже научне области за коју се бира, време трајања студија и објављени научни и стручни радови.

Под условима из става 1. и 2. овог члана Факултет може изабрати у звање асистента и магистра наука, коме је прихваћена тема докторске дисертације.

Са лицем изабраним у звање асистента закључује се уговор о раду на период од три године, са могућношћу продужења за још три године.

Могућност продужења уговора о раду из става 4. овог члана односи се и на асистенте који су стекли научни назив доктора наука.

Уговор из става 4. овог члана закључује декан Факултета.

Члан 110.

Факултет може да бира у звање асистента са докторатом лице које је стекло научни назив доктора наука и које показује смисао за наставни рад.

Асистент са докторатом бира се за одговарајућу ужу научну област утврђену Правилником Универзитета.

Приликом избора у звање узима се у обзир већа просечна оцена, посебно из уже стручних предмета уже научне области за коју се бира и објављени научни радови.

Са лицем изабраним у звање асистента са докторатом закључује се уговор о раду на период од три године, са могућношћу продужења за још три године.

Уговор из става 3. овог члана закључује декан Факултета.

Члан 111.

Факултет може изабрати у звање сарадника ван радног односа (демонстратор и сл.), за помоћ у настави на студијама првог степена, студента академских студија првог, другог или трећег степена, студента интегрисаних академских студија, под условом да је на студијама првог степена остварио најмање 120 ЕСП бодова са укупном просечном оценом најмање 8 (осам).

Декан расписује конкурс за избор демонстратора на предлог продекана за наставу а на основу исказаних потреба катедри.

Конкурс садржи: наставну област за коју се демонстратор ангажује односно бира, број кандидата који се бира, као и потребну документацију коју кандидати подносе.

Конкурс се објављује на огласној табли и на интернет страници Факултета.

Рок за подношење пријава је осам дана.

Критеријуми за избор у звање демонстратора су дужина студирања и просечна оцена из наставних предмета од значаја за област за коју се демонстратор бира.

Након истека рока за достављање пријава на конкурс продекан за наставу, у сарадњи са предметним наставницима из наставне области за коју се демонстратор ангажује, у року од осам дана сачињава извештај о пријављеним кандидатима и утврђује предлог за избор демонстратора.

Продекан за наставу извештај из претходног става овог члана, доставља декану, који са изабраним кандидатом закључује уговор о ангажовању у трајању од најдуже једне школске године.

Члан 112.

За потребе реализације дела практичне наставе, која се реализује ван Факултета, Факултет може изабрати у звање сарадника ван радног односа – сарадника за реализацију стручне праксе (сарадник практичар и сл.), лице запослено у установи где се део практичне наставе реализује.

За сарадника ван радног односа може се изабрати лице које има стечено одговарајуће високо образовање, које има неопходна знања и вештине у одговарајућој области и показује смисао за наставни рад.

Предметни наставник је одговоран за наставу коју реализује изабрани сарадник ван радног односа.

Наставно-научно веће доноси Одлуку о избору предавача ван радног односа, на изборни период од једне школске године.

Са предавачем ван радног односа, на предлог Наставно-научног већа, декан закључује уговор о ангажовању у трајању од једне школске године, са могућношћу продужења за још једну школску годину, а исплате по основу тог уговора се реализују из сопствених прихода Факултета.

Члан 112.а

Поред услова утврђених овим Статутом, посебни услови за избор у сва сарадничка звања на Факултету, могу се утврдити општим актом Факултета.

ПОСТУПАК ИЗБОРА У ЗВАЊЕ И ЗАСНИВАЊЕ РАДНОГ ОДНОСА

Члан 113.

Наставници и сарадници стичу звања и заснивају радни однос у следећем трајању:

1. Редовни професор и професор струковних студија - на неодређено време;
2. Ванредни професор, доцент, виши предавач и предавач - на пет година;
3. Наставник страног језика - на четири године;
4. Асистент са докторатом - на три године, са могућношћу продужења за још три године;
5. Асистент - на три године, са могућношћу продужења за још три године;
6. Сарадник у настави - на годину дана, са могућношћу продужења за још једну годину у току трајања студија, а најдуже до краја школске године у којој се те студије завршавају.

Сарадник ван радног односа и предавач ван радног односа закључују уговор о ангажовању у трајању од најдуже једне школске године, са могућношћу продужења за још једну школску годину.

Конкурс за заснивање радног односа и избор у звање наставника и сарадника за ужу научну, односно стручну област Факултет може расписати само ако је то радно место предвиђено одговарајућим општим актом и ако су средства за његово финансирање обезбеђена.

Факултет расписује конкурс за заснивање радног односа и избор у звање наставника и сарадника по потреби, водећи рачуна да се наставни процес организује на квалитетан, рационалан и ефикасан начин, што се ближе уређује општим актом којим се уређује заснивање радног односа и стицање звања наставника Универзитета.

Ако се ради о конкурс за избор наставника на који се може пријавити и лице које се налази у радном односу на одређено време у звању наставника, конкурс се расписује најраније дванаест, а најкасније шест месеци пре истека времена за које је наставник биран, односно пре истека временског периода на који је засновао радни однос.

Изузетно, конкурс се може расписати и раније, под условима предвиђеним општим актом којим се уређује заснивање радног односа и стицање звања наставника Универзитета.

Ако се ради о конкурс за избор сарадника на који се може пријавити и лице које се налази у радном односу на одређено време у звању сарадника, конкурс се расписује најкасније три месеца пре истека времена за које је сарадник биран.

Избор у звање и заснивање радног односа наставника обавља се најкасније у року од девет месеци од дана расписивања конкурса, а избор у звање и заснивање радног односа сарадника најкасније у року од шест месеци од дана расписивања конкурса.

Начин и поступак избора у звање наставника и заснивање радног односа ближе се уређује општим актом Универзитета, који доноси Сенат, док се начин и поступак избора у звање сарадника и заснивања радног односа ближе се уређује овим Статутом, а у складу са општим актом Сената којим се утврђује политика запошљавања и ангажовања наставника и сарадника Универзитета.

Ближи услови за избор у звање наставника и сарадника на струковним студијама уређују се посебним општим актом.

Члан 114.

Наставник и сарадник изабран у звање по одредбама Закона о високом образовању, који је засновао радни однос на једном факултету у саставу Универзитета, може засновати радни однос на другом факултету у саставу Универзитета, у истом звању, закључивањем уговора о раду без поновног спровођења поступка избора у звање за исту ужу научну, стручну, односно научно-уметничку област.

Члан 115.

Наставник стиче звање и заснива радни однос на Факултету на основу јавног конкурса, осим у случају из члана 114. овог Статута.

Одлуку о расписивању конкурса доноси декан Факултета, у складу са утврђеним планом запошљавања и ангажовања наставника и сарадника, а на предлог катедре и Наставно-научног већа.

Конкурс се обавезно објављује у средствима јавног информисања и истовремено на сајту Универзитета и Факултета и траје 15 дана од дана објављивања.

Члан 116.

Конкурс садржи, поред назива уже научне, односно стручне области утврђене општим актом Универзитета, звање у које се наставник бира, назнаку да ли се радни однос заснива са пуним или непуним радним временом, рок за пријављивање и напомену о обавези испуњености општих предуслова кандидата који се пријављују на конкурс у погледу неосуђиваности, утврђених чланом 72. став 4. Закона и чланом 101. став 1. овог Статута, о чему су дужни да доставе, уз пријаву на конкурс, одговарајуће доказе надлежних органа.

Пријаве кандидата који не доставе наведене доказе или не испуњавају услове из члана 72. став 4. Закона, односно члана 101. став 1. овог Статута, као и друге доказе предвиђене правилником и конкурсом, неће се узети у разматрање.

У складу са одлуком декана о расписивању конкурса, из члана 115. став 2. овог Статута, Веће Факултета предлаже надлежном стручном органу Универзитета чланове комисије за припрему извештаја о пријављеним кандидатима.

Комисија из става 3. овог члана састоји се од најмање три наставника, истраживача односно лица изабраних у научно звање, из научне области за коју се наставник бира, од којих најмање један није у радном односу на Универзитету.

Уколико на Универзитету нема у радном односу наставника из научне области за коју се наставник бира, председник и чланови комисије, изузетно могу бити наставници који нису у радном односу на Универзитету.

Председник и чланови комисије су у истом или вишем звању од звања у које се наставник бира.

Комисију за припрему извештаја, по добијању предлога Већа Факултета, формира надлежно веће Универзитета.

Уколико надлежно веће Универзитета сматра да је предлог Већа Факултета неадекватан може комисију допунити новим бројем чланова или затражити од предлагача да достави нови предлог комисије.

Члан 117.

Комисија за припрему извештаја доставља извештај о свим пријављеним кандидатима, у року од 30 дана од дана преузимања конкурсне документације.

Извештај комисије садржи: биографске податке; преглед и мишљење о досадашњем научном односно стручном раду сваког пријављеног кандидата; мишљење о испуњености других услова за рад утврђених законом, овим Статутом и општим актом Универзитета и Факултета који морају бити образложени, и сажетак извештаја који мора бити образложен, са предлогом за избор одређеног кандидата у одговарајуће звање по расписаном конкурс.

Извештај из става 1. и 2. овог члана доставља се Већу Факултета и надлежном већу Универзитета.

Члан 118.

Извештај комисије о пријављеним кандидатима на конкурс за избор у звање и заснивање радног односа, као и сажетак извештаја, након усвајања на Наставно-научном већу ставља се на увид јавности и објављују се на званичној интернет страници Универзитета и Факултета, на којој трајно остају.

На извештај се може поднети приговор у току трајања увида јавности на званичној интернет страници Универзитета.

Приговор, који је својеручно потписан од стране подносиоца, упућује се Универзитету.

Члан 119.

По истеку увида јавности извештаја комисије и сажетка извештаја, Веће Факултета доноси Одлуку о прихватању или неприхватању извештаја, односно о утврђивању предлога кандидата за избор, односно неизбор, у звање наставника на основу извештаја комисије, и упућује органима Универзитета у даљу процедуру.

Пре доношења одлуке о избору констатује се да ли је било приговора на извештај и да ли лице које се предлаже испуњава услове прописане законом, Статутом и општим актом Универзитета и Статутом Факултета.

Уколико је на извештај било приговора, надлежни стручни орган Универзитета о њима прибавља став Већа Факултета, које се изјашњава најпре о приговору, а затим о Извештају.

Члан 120.

Одлуку о избору у звање редовни професор доноси Сенат Универзитета, а одлуку о избору наставника у звања доцент и ванредни професор доноси надлежно веће Универзитета.

Одлука о избору у звање доноси се већином гласова укупног броја чланова.

Кандидат који није изабран у одговарајуће звање наставника има право подношења жалбе Сенату Универзитета у року од 15 дана, од дана пријема обавештења Факултета да није изабран.

Одлука Сената Универзитета о избору у звање је коначна.

Члан 121.

Са лицем изабраним у звање наставника, односно сарадника, декан закључује уговор о раду, најкасније у року од тридесет дана од дана коначности одлуке о избору.

Изабрани кандидат заснива радни однос закључивањем уговора о раду.

ПОСТУПАК ИЗБОРА САРАДНИКА

Члан 122.

Сарадник стиче звање и заснива радни однос на основу јавног конкурса, осим у случају из члана 114. овог Статута.

Одлуку о расписивању конкурса доноси декан Факултета, у складу са утврђеним планом запошљавања и ангажовања наставника и сарадника, а на предлог катедре и Наставно-научног већа.

Конкурс се обавезно објављује у средствима јавног информисања и истовремено на сајту Факултета и траје 15 дана од дана објављивања.

Декан доноси одлуку о објављивању конкурса за избор сарадника најкасније 3 месеца пре истека времена за које је сарадник биран.

Члан 123.

Конкурс садржи: опште и посебне услове које кандидати треба да испуне; ужу научну област; звање у које се бира; назнаку да ли се радни однос заснива са пуним или непуним радним временом; рок за пријављивање и документа која кандидати прилажу као доказ да испуњавају услове конкурса.

Конкурс из претходног става обавезно садржи и напомену о обавези испуњености општих предуслова кандидата који се пријављују на конкурс у погледу неосуђиваности утврђених чланом 72. став 4. Закона и чланом 101. став 1. овог Статута, о чему су дужни да доставе, уз пријаву на конкурс одговарајуће доказе надлежних органа.

Пријаве кандидата које не доставе наведене доказе или не испуњавају услове из претходног става, неће се узети у разматрање.

У складу са одлуком декана о објављивању конкурса, Веће Факултета на предлог одговарајуће катедре, именује чланове комисије за припрему извештаја о пријављеним кандидатима.

Комисија за припрему извештаја састоји се од најмање три наставника или истраживача из уже научне, односно стручне области за коју се сарадник бира, од којих најмање један члан није у радном односу на Факултету.

Први члан комисије је председник који координира рад комисије.

Члан 124.

Комисија припрема и доставља писани извештај о свим пријављеним кандидатима у року од 30 дана од дана преузимања конкурсне документације.

Ако комисија не припреми извештај у року из става 1. овог члана, Веће Факултета образује нову комисију.

Члан 125.

Извештај комисије садржи: биографске податке, преглед и мишљење о досадашњем научном и стручном раду сваког пријављеног кандидата, податке о објављеним радовима, мишљење о испуњености других услова за рад утврђених Законом, Статутом и општим актом Факултета и предлог за доношење одговарајуће одлуке по расписаном конкурс.

Извештај комисије о пријављеним кандидатима на конкурс за избор у звање и заснивање радног односа, након усвајања на Наставно-научном већу, ставља се на увид јавности и објављује се на интернет страници Факултета.

На извештај се може поднети приговор у року од 15 дана од дана објављивања на званичној интернет страници Факултета.

Приговор, који је својеручно потписан од стране подносиоца, упућује се Факултету.

Члан 126.

По истеку рока за увид јавности, Наставно-научно веће доноси одлуку о избору кандидата у звање сарадника.

Пре доношења одлуке о избору констатује се да ли је било приговора на извештај и да ли лице које се предлаже испуњава услове прописане законом, Статутом Факултета и општим актом Факултета.

Уколико је на извештај било приговора, Веће Факултета изјашњава се најпре о приговору.

Члан 127.

Одлуку о избору у звање сарадника доносе чланови Већа у истом или вишем звању од звања у које се сарадник бира.

Одлука из става 1. овог члана доноси се већином гласова укупног броја чланова који имају право да одлучују.

У поступку избора сарадника, студенти могу дати мишљење о њиховом педагошком раду.

Члан 128.

Кандидат који није изабран у одговарајуће звање сарадника има право подношења жалбе Наставно – научном већу Факултета у року од 15 дана, од дана пријема обавештења Факултета да није изабран.

Одлука Наставно – научног већа Факултета о избору у звање је коначна.

Члан 129.

Декан Факултета доноси одлуку о објављивању новог конкурса:

- ако се ни један кандидат не пријави на конкурс;
- ако пријављени кандидати не испуњавају услове конкурса;
- ако комисија за припрему извештаја ни једног кандидата не предложи за избор;
- ако Веће не предложи за избор ни једног од пријављених кандидата;
- ако овлашћени орган Универзитета не изврши избор у звање наставника;
- ако изабрано лице не закључи уговор о раду.

ПРАВА И ОБАВЕЗЕ НАСТАВНИКА И САРАДНИКА

Члан 130.

Наставници имају право и обавезу да:

- својим радом и понашањем чувају углед Факултета;
- у потпуности одрже наставу, према садржају и у предвиђеном броју часова, утврђеним студијским програмом и планом реализовања наставе;
- воде евиденцију о присуству настави, обављеним испитима и постигнутом успеху студента, на начин предвиђен општим актом Факултета;
- организују и реализују научноистраживачки рад;
- препоручују доступне уџбенике и приручнике за наставни предмет за који су изабрани;
- редовно одржавају испите за студенте, према распореду у прописаним испитним роковима;
- држе консултације са студентима у сврху савладавања наставног програма;
- предлажу усавршавање и преиспитивање наставног плана и програма;
- буду ментори студентима при изради завршних радова и дисертација;
- развијају колегијалне односе са другим члановима академске заједнице;
- обавезно учествују у раду стручних органа Факултета;
- омогуће проверу успешности свога рада у настави, у складу с општим актом који доноси Сенат;
- обављају и друге послове утврђене Законом, Статутом и другим општим актима Универзитета, овим Статутом и другим општим актима Факултета.

Члан 131.

Сарадници имају право и обавезу да:

- својим радом и понашањем чувају углед Факултета;
- припремају и реализују вежбе под стручним надзором наставника;
- помажу наставнику у припреми научно-наставног процеса;
- учествују у одржавању испита, у складу са студијским програмом и планом реализовања наставе;
- обављају консултације са студентима;

- раде на сопственом стручном усавршавању ради припремања за самосталан научноистраживачки рад, у сврху стицања вишег академског степена, односно доктората;
- развијају колегијалне односе са другим члановима академске заједнице;
- обавезно учествују у раду стручних органа Факултета;
- омогуће проверу успешности свога рада у настави, у складу с општим актом који доноси Сенат;
- обављају и друге послове у складу са Законом, Статутом и другим општим актима Универзитета, овим Статутом и другим општим актима Факултета.

Члан 132.

У погледу права, обавеза и одговорности запослених на Факултету примењује се закон којим се уређује рад, ако Законом о високом образовању није другачије одређено.

О појединачним правима, обавезама и одговорностима запослених на Факултету одлучује декан.

О појединачним правима, обавезама и одговорностима декана Факултета одлучује Савет Факултета.

ПРЕСТАНАК РАДНОГ ОДНОСА НАСТАВНИКА

Члан 133.

Наставнику престаје радни однос на крају школске године у којој је навршио 65 година живота и најмање 15 година стажа осигурања.

Наставнику који је испунио услов из става 1. овог члана у звању редовног професора, уколико постоји потреба за наставком рада, може се продужити радни однос уговором са Факултетом на одређено време до две године, уз могућност додатних продужења, а најдуже до краја школске године у којој навршава 70 година живота.

Потреба за наставком рада наставника из става 1. овог члана постоји ако је:

- испуњен услов да у ужој научној области за коју је кандидат за продужење радног односа изабран на Факултету, се одласком наставника у пензију, угрожавају нормативи и стандард 9 утврђени правилима акредитације студијског програма, односно Факултета.

Наведени услов је испуњен ако Комисија за обезбеђење квалитета Факултета достави Већу Факултета, позитивно мишљење. Мишљење Комисије за обезбеђење квалитета се даје након извршеног прегледа одговарајућих акредитационих докумената Факултета (оптерећење наставника бираних за исту ужу научну област). Ако би укупно просечно оптерећење наставника бираних за исту ужу научну област после одласка у пензију наставника из става 1. овог члана било веће од 7.2 часова акредитационог оптерећења према подацима из електронског обрасца генерисаног из софтвера за акредитацију, Комисија издаје позитивно мишљење.

Ако Комисија за обезбеђење квалитет не да позитивно мишљење, декан Факултета доноси одлуку којом утврђује да не постоји потреба за наставком рада наставника из става 1. овог члана.

или је

- кандидат за продужење радног односа на функцији декана и изабран је на мандатни период који истиче после 30. септембра у школској години у којој наставник из става 1. овог члана испуњава услове за престанак радног односа.

Члан 133.а

Наставнику из члана 133. став 1. овог Статута за кога је претходно утврђена потреба рада на основу члана 133. став 3. тачка 1. овог Статута може се продужити радни однос ако има најмање 20 година радног искуства у високом образовању и ако је након стицања звања редовног професора:

1. остварио резултате у научном раду утврђене Правилником којим се уређује заснивање радног односа и стицање звања наставника Универзитета, за избор у звање редовни професор, који се могу квантитативно исказати;
2. остварио резултате у развоју научно-наставног подмлатка на Факултету, тако што је био ментор најмање једне докторске дисертације у истој научној области кандидату који је изабран у звање наставника и засновао радни однос на факултету у саставу Универзитета или је био члан најмање три комисије за оцену и одбрану докторске дисертације кандидатима који су изабран у звање наставника и засновали радни однос на факултету у саставу Универзитета.

Наставнику коме је избор у звање редовног професора обављен у периоду краћем од пет година од године када стиче могућност за продужетак радног односа, испуњеност услова из става 1. овог члана рачуна се у периоду од последњих пет година, пре године у којој може остварити ово право.

Захтев за продужење радног односа наставнику за кога је утврђена потреба из члана 133. став 3. тачка 1. овог Статута могу поднети надлежна катедра или наставник који је кандидат за продужење радног односа. Ако захтев подноси надлежна катедра мора да има и писану сагласност наставника који је кандидат за продужење радног односа.

Одлуку о продужетку радног односа по захтеву из става 3. овог члана доноси Наставно-научно веће Факултета, тајним гласањем већином гласова од укупног броја чланова Већа, најкасније до 30. јуна школске године у којој кандидат за продужење радног односа навршава 65 година живота.

Одлука о продужетку радног односа из става 4. овог члана мора да садржи образложење испуњености свих тражених услова за продужење радног односа.

Ако је Наставно-научно веће донело одлуку о продужењу радног односа радни однос се продужава уговором о раду на одређено време до две године који потписују декан Факултета и редовни професор коме је продужен радни однос.

Ако Веће не донесе одлуку о продужетку радног односа, радни однос наставнику престаје у складу са чланом 133. став 1. овог Статута, на крају школске године у којој је навршио 65 година живота и најмање 15 година стажа осигурања.

Наставнику коме је радни однос продужен под условима дефинисаним овим чланом, након две године, ради даљег продужетка поступак се понавља под истим условима.

Наставник коме је престао радни однос због одласка у пензију задржава звање које је имао у тренутку пензионисања.

Члан 133.б

Наставнику из члана 133. овог Статута који је на функцији декана може се продужити радни однос ако има најмање 20 година радног искуства у високом образовању и ако је након стицања звања редовног професора:

1. остварио резултате у научном раду утврђене Правилником којим се уређује заснивање радног односа и стицање звања наставника Универзитета, за избор у звање редовни професор, који се могу квантитативно исказати;
2. остварио резултате у развоју научно-наставног подмлатка на Факултету, тако што је био ментор најмање једне докторске дисертације у истој научној области кандидату који је изабран у звање наставника и засновао радни однос на факултету у саставу Универзитета или је био члан најмање три комисије за оцену и одбрану докторске дисертације кандидатима који су изабран у звање наставника и засновали радни однос на факултету у саставу Универзитета.

Наставнику који је на функцији декана а коме је избор у звање редовног професора обављен у периоду краћем од пет година од године када стиче могућност за продужетак радног односа, испуњеност услова из става 1. овог члана рачуна се у периоду од последњих пет година, пре године у којој може остварити ово право.

Савет Факултета може да продужи радни однос редовном професору који је изабран за декана на иницијативу 1/3 чланова Савета Факултета или на захтев редовног професора који је изабран на функцију декана Факултета и то до истека мандатног периода на који је декан Факултета изабран али најдуже на одређено време до 2 године. Ако иницијативу за продужење радног односа даје 1/3 чланова Савета Факултета уз иницијативу достављају и писану сагласност декана Факултета.

Одлуку о продужетку радног односа редовном професору који је изабран на функцију декана доноси Савет Факултета, тајним гласањем већином гласова од укупног броја чланова Савета, најкасније до 30. јуна школске године у којој кандидат за продужење радног односа навршава 65 година живота.

Одлука о продужетку радног односа редовном професору који је на функцији декана Факултета мора да садржи образложење испуњености свих тражених услова за продужење радног односа.

Ако је Савет Факултета донео одлуку о продужењу радног односа редовном професору који је на функцији декана Факултета продужава му се радни однос уговором о раду на одређено време до истека мандата декана али не дуже од две године од дана продужења радног односа који потписују декан Факултета и лице које овласти Савет Факултета.

Ако Савет не донесе одлуку о продужетку радног односа редовном професору који је на функцији декана Факултета радни однос престаје на крају школске године у којој је навршио 65 година живота и најмање 15 година стажа осигурања.

Члан 133.в

О продужењу радног односа редовном професору из члана 133. став 1. овог Статута а који је члану САНУ и који испуњава услове из члана 133а. овог Статута, на предлог ректора Универзитета одлучује Сенат Универзитета тајним гласањем већином од укупног броја чланова Сената Универзитета.

Члан 133.г

Факултет је дужан да у року од 15 дана од доношења одлуке из члана 133а. став 4. и 133б. став 4. овог Статута исте достави Сенату Универзитета са доказом о испуњености свих услова за продужење радног односа.

Ако Сенат Универзитета утврди да наставнику коме је продужен радни односи не испуњава услове за продужење радног односа може поништити одлуке из члана 133а. став 4. и 133б. став 4. овог Статута уз налог Факултету да поново одлучује о захтеву за продужење радног односа.

Члан 134.

Наставник коме је престао радни однос због одласка у пензију, после пензионисања најдуже још две школске године, може:

1. задржати преузете обавезе на мастер академским и докторским студијама као ментор или члан комисије у поступку израде и одбране завршних радова, односно дисертација на тим студијама;

2. на основу одлуке Наставно-научног већа Факултета, изводити све облике наставе на мастер академским и докторским студијама и бити члан комисија у поступку израде и одбране завршних радова односно докторских дисертација на тим студијама.

Наставник коме је престао радни однос због одласка у пензију може да буде члан комисије за припремање предлога за избор наставника и сарадника универзитета.

ПРЕСТАНАК РАДНОГ ОДНОСА ЗБОГ НЕИЗБОРА У ЗВАЊЕ И ГУБИТАК ЗВАЊА

Члан 135.

Наставнику и сараднику који је у радном односу на Факултету, који не буде изабран у звање, престаје радни однос истеком периода на који је заснован.

Неизбором, односно престанком радног односа у складу са законом, осим на начин из члана 133. овог Статута и из члана 175. тачка 6. Закона о раду, наставник, односно сарадник губи звање које је имао до момента неизбора, односно престанка радног односа.

ПЛАЋЕНО ОДСУСТВО

Члан 136.

Наставнику после пет година проведених у настави на Факултету, може бити одобрено плаћено одсуство у трајању до једне школске године ради стручног и научног усавршавања или припремања научног рада, под условом да се не ремети остваривање наставе.

Одлуку из става 1. овог члана доноси Веће, по прибављеном мишљењу Катедре.

МИРОВАЊЕ РАДНОГ ОДНОСА И ИЗБОРНОГ ПЕРИОДА

Члан 137.

Наставнику односно сараднику који се налази на одслужењу војног рока, породичном одсуству, одсуству ради неге детета, одсуству са рада ради посебне неге детета или друге особе, или боловању дужем од шест месеци, одсуству са рада ради ангажовања у државним органима и организацијама, изборни период и радни однос се продужава за то време.

Наставник, односно сарадник може да се одрекне права из става 1. овог члана, у погледу дужине изборног периода.

Право из става 1. овог члана остварује се на лични захтев, уз који се доставља доказ о разлогу за продужење.

Решење о продужењу изборног периода доноси декан Факултета.

ОБАВЕЗА ОБЕЗБЕЂЕЊА НЕСМЕТАНОГ РЕАЛИЗОВАЊА НАСТАВЕ

Члан 138.

За време док је наставник, односно сарадник на боловању, породичном одсуству или користи право на плаћено одсуство, декан Факултета дужан је да обезбеди несметано извођење наставе и одржавање испита.

Предлог одговарајуће замене наставника, односно сарадника из става 1. овог члана декану даје катедра на којој је наставник, односно сарадник распоређен.

Уколико катедра не достави благовремено предлог из става 2. овог члана, декан доноси решење о замени наставника, односно сарадника, на предлог деканског колегијума.

ГОСТУЈУЋИ ПРОФЕСОР

Члан 139.

Факултет без расписивања конкурса може да ангажује наставника са другог универзитета ван територије Републике, у звању гостујућег професора.

Права и обавезе гостујућег професора уређује се уговором о ангажовању за реализовање наставе.

Начин ангажовања гостујућег професора уредиће се општим актом Универзитета.

ПРОФЕСОР ПО ПОЗИВУ

Члан 140.

Факултет може ангажовати истакнутог научника из одређене области, који није запослен на Факултету да одржи, као професор по позиву, до пет часова наставе у семестру.

Одлуку о ангажовању доноси Сенат Универзитета, на предлог Наставно-научног већа Факултета, а права и обавезе професора по позиву уређују се уговором о ангажовању за реализовање наставе, који закључује декан Факултета, под условима и на начин прописан општим актом Факултета.

ПРОФЕСОР ЕМЕРИТУС

Члан 141.

Универзитет може, на предлог Факултета, доделити звање професора емеритуса редовном професору у пензији, пензионисаном у претходне три школске године, који има најмање 20 година радног искуства у високом образовању и у области науке, који се посебно истакао својим научним радом, стекао међународну репутацију и постигао резултате у обезбеђивању наставно-научног подмлатка у области за коју је изабран.

Професор емеритус може учествовати у извођењу свих облика наставе на академским студијама другог и трећег степена, бити ментор и члан комисија у поступку израде и одбране докторских дисертација, бити члан комисије за припремање предлога за избор наставника универзитета и учествовати у научноистраживачком раду.

Поступак и услови доделе звања и права лица из става 1. овог члана ближе се уређују општим актом Универзитета, а у складу са минималним условима за избор у звања наставника на универзитету које утврђује Национални савет за високо образовање.

Одлуку о додели звања професор емеритус доноси Сенат.

Права и обавезе професора емеритуса уређују се уговором о ангажовању за реализовање наставе, који, на основу одлуке Сената о додели звања, са њиме закључује декан Факултета.

Укупан број професора емеритуса ангажованих у настави на Универзитету не може бити већи од 3% од укупног броја наставника Универзитета.

Поступак за доделу звања професор емеритус покреће Факултет уколико је редовни професор у пензији, кандидат за професора емеритуса, провео најмање седам година у радном односу са пуним радним временом на Факултету.

Члан САНУ у радном саставу, који је пре пензионисања имао наставно или научно звање, може учествовати у извођењу свих облика наставе на докторским академским студијама, бити ментор и члан комисија у поступку израде и одбране докторске дисертације, бити члан комисије за припремање предлога за избор наставника универзитета и учествовати у научноистраживачком раду.

ИСТРАЖИВАЧ

Члан 142.

У зависности од резултата остварених у научноистраживачком раду истраживач може стећи научно звање: научни саветник, виши научни сарадник и научни сарадник, или истраживачко звање: истраживач сарадник и истраживач приправник.

Избор у звања истраживача спроводи се под условима и на начин прописан законом и подзаконским актима којима се уређује научноистраживачка делатност.

Лице изабрано у научно звање на начин и по поступку прописаним законом којим је регулисана научноистраживачка делатност, може учествовати у реализовању свих облика наставе на мастер и докторским академским студијама, бити ментор и члан комисија у поступку израде и одбране завршног рада на мастер студијама и докторске дисертације, бити члан комисије за припремање предлога за избор наставника и сарадника универзитета и учествовати у научноистраживачком раду.

Уколико лице из става 3. овог члана, нема заснован радни однос на Факултету, Факултет са њим закључује уговор о ангажовању за реализовање наставе.

Са лицем из става 3. овог члана закључује се уговор о ангажовању у трајању од најдуже једне школске године са могућношћу продужења, а исплате по основу тог уговора се реализују из сопствених прихода Факултета.

ЗВАЊА ИСТРАЖИВАЧА

Члан 143.

Звања истраживача на Факултету су истраживачка звања: истраживач приправник и истраживач сарадник и научна звања: научни сарадник, виши научни сарадник и научни саветник.

Услови и поступак за стицање истраживачких и научних звања уређују се посебним законом.

Звања истраживача са високом стручном спремом који нису изабрани у истраживачка звања из става 1. овог члана, а раде на истраживачко-развојним пословима, имају објављене научне и стручне радове или остварене резултате у истраживачкоразвојном раду или патентом заштићене проналаске, јесу: стручни сарадник, виши стручни сарадник и стручни саветник.

Начин стицања звања из става 3. овог члана уређује се општим актом Факултета.

Члан 144.

Звања наставника и сарадника Факултета, стечена по одредбама Закона о високом образовању, одговарају звањима утврђеним законом којим се уређује научноистраживачка делатност, и то:

1. Звање сарадник у настави → звању истраживач-приправник;
2. Звање асистент → звању истраживач сарадник;
3. Звање доцент → звању научни сарадник;
4. Звање ванредни професор → звању виши научни сарадник;
5. Звање редовни професор → звању научни саветник.

ПОСТУПАК ИЗБОРА У НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКА ЗВАЊА

Члан 145.

Поступак за стицање одговарајућег научноистраживачког звања покреће научна институција, катедра, група научних радника или заинтересовано лице.

Заинтересовано лице подноси захтев који доставља Наставно-научном већу Факултета.

Уз захтев доставља биографске податке и стручне и научне радове, односно доказе о научноистраживачком раду.

Члан 146.

У доношењу одлуке о стицању истраживачког звања и утврђивању предлога за стицање научног звања учествују само чланови Већа у одговарајућем универзитетском звању.

Веће Факултета по добијању захтева за стицање истраживачког или научног звања утврђује испуњеност услова.

Ради спровођења поступка за стицање звања, Веће Факултета, на предлог надлежне катедре, образује стручну комисију од најмање три научна радника из научне области из које кандидат стиче звање, с тим што најмање један члан комисије није у радном односу на Факултету.

Чланови стручне комисије не могу да буду у нижем звању од звања у које се бира кандидат.

Члан 147.

Стручна комисија је дужна да у року од 30 дана поднесе извештај Већу Факултета.

Извештај садржи: биографске податке кандидата, преглед и оцену његовог стручног и научног рада, оцену о испуњености услова за стицање одговарајућег звања и предлог Већу Факултета за одлучивање.

Одлуком Декана Факултета извештај се ставља на увид јавности 30 дана пре доношења одлуке, у библиотеци и на сајту Факултета.

После истека рока из става 3. овог члана Веће Факултета разматра извештај комисије и доноси одлуку о његовом усвајању, у року од 90 дана од дана када је на седници Већа покренут поступак за избор у научно звање.

Усвојен извештај са комплетном документацијом и предлогом за стицање научног звања, доставља се одговарајућем матичном одбору и комисији за стицање научних звања, надлежној за научну област у којој се звање стиче, при Министарству за послове науке.

Члан 148.

Веће Факултета је обавезно да донесе одлуку о стицању истраживачког звања, у року од 90 дана од дана када је на седници Већа покренут поступак за избор у истраживачко звање.

Одлуку о стицању истраживачког звања доносе чланови Већа у звању наставника и сарадника.

Предлог за стицање научног звања, научни сарадник и виши научни сарадник утврђују сви чланови Већа који су у истом или вишем звању, а предлог за стицање звања научни саветник, чланови Већа који су у том звању, односно у звању редовног професора.

Веће Факултета доноси одлуку о стицању истраживачког звања, односно утврђује предлог за стицање научног звања већином гласова укупног броја чланова Већа Факултета који имају право одлучивања.

Предлог Већа Факултета за стицање научног звања, са документацијом, доставља се одговарајућем матичном научном одбору и комисији за стицање научних звања коју образује Министарство за послове науке.

РАДНО АНГАЖОВАЊЕ ИЗВАН УНИВЕРЗИТЕТА И СПРЕЧАВАЊЕ СУКОБА ИНТЕРЕСА

Члан 149.

Научно, наставно, стручно или пословно деловање наставника, истраживача и сарадника изван Универзитета, као и интереси који произлазе из тог деловања, не смеју бити у сукобу са интересима Универзитета и Факултета, нити нарушавати углед Универзитета и Факултета.

Ради спречавања сукоба интереса и одржавања квалитета наставе, наставник односно сарадник Факултета може закључити уговор којим се радно ангажује на другој високошколској установи у Републици или у иностранству, само уз претходно одобрење Наставно – научног већа Факултета.

Општим актом који доноси Сенат Универзитета уређују се услови и поступак давања сагласности за ангажовање наставника и сарадника на другој високошколској установи, а посебности се уређују општим актом Факултета.

Непоштовање обавеза из ст. 1. и 2. овог члана представља повреду радне дисциплине.

Факултет не сме да закључи уговор, нити да ступи у какав други пословни аранжман са домаћом високошколском установом изван састава Универзитета, ако би се таквим уговором, односно пословним аранжманом нарушио интерес Универзитета или другог факултета у његовом саставу.

На уговор, споразум, протокол, односно други пословни аранжман из претходног става овог члана, Сенат Универзитета даје сагласност.

РЕЖИМ СТУДИЈА

ОРГАНИЗАЦИЈА СТУДИЈА

Члан 150.

Студије на Факултету се реализују у току школске године која, по правилу, почиње 1. октобра и траје 12 календарских месеци.

Школска година се дели на два семестра - зимски и летњи, од којих сваки траје, по правилу, 15 недеља.

Почетак и крај зимског и летњег семестра, термини одржавања испитних рокова, као и друга питања од значаја за одржавање наставе и испита уређују се годишњим планом реализације наставе, односно календаром рада Факултета.

Наставно-научно веће Факултета може услед ванредних околности донети одлуку о одступању од утврђеног почетка и завршетка семестра.

Члан 151.

Факултет је дужан да организује предавања и друге облике наставе за све студенте, изузев код остваривања студијског програма на даљину.

Факултет је дужан да, у складу са општим актом, који доноси Наставно – научно веће, на одговарајући начин, тачно и благовремено, информира студенте:

- о начину, времену и месту одржавања наставе;
- о циљевима, методама и садржајима наставе;
- о садржајима, методама, критеријума и мерилима испитивања;
- о начину обезбеђивања јавности на испиту;
- о начину остваривања увида у резултате;
- о другим питањима од значаја за студенте.

Настава се организује и изводи у седишту Факултета, односно у објектима наведеним у дозволи за рад.

Факултет може да организује део наставе и ван седишта, ако се ради о настави из предмета чији карактер то захтева, а у складу са акредитацијом.

Факултет може да организује студије уз рад за студенте који су запослени или који из другог разлога нису у могућности да редовно прате наставу.

Факултет је у обавези да у складу са својим могућностима обезбеди услове за студенте са инвалидитетом.

Члан 152.

Настава на студијама првог, другог и трећег степена се остварује предавањима, вежбама (аудиторне, самосталне и лабораторијске), семинарима, консултацијама, самосталним радом, стручном праксом, менторским радом, колоквијумима, испитима, израдом завршних радова, добровољним радом у локалној заједници и другим видовима образовно-научног и стручног рада.

Члан 153.

Облици наставе остварују се на Факултету или институту, у установи или предузећу као научно наставној бази, у складу са дозволом за рад.

Права и обавезе Факултета и друге установе, предузећа или института у којима се остварују облици наставе утврђују се уговором.

У оквиру основних и мастер студија Факултет може организовати студентску праксу као део студијског програма или кроз ваннаставне активности.

Члан 154.

За организацију и реализацију наставног процеса на Факултету одговорни су декан, продекан за наставу, шефови катедри, предметни наставници и Наставно-научно веће.

Наставник је обавезан да одржава наставу према болоњским акредитационим правилима, да обавља испите према тим правилима, и да остварује резултате са испита у складу са акредитованим програмима и осталим усвојеним општим актима Универзитета и Факултета.

Уколико наставник не испуњава обавезе, утврђене у претходном ставу овог члана, декан је дужан да предузме одговарајуће мере због неостваривања резултата рада. То подразумева суспензију из наставног и испитног процеса и замену наставника, са другог факултета или универзитета.

Одлуку о ангажовању наставника доноси Декан, на предлог Наставно-научног већа.

Члан 155.

Настава на Факултету се реализује на српском језику.

Настава се може реализовати на неком од светских језика, само уколико је такав студијски програм акредитован.

Факултет може за студенте са инвалидитетом организовати и изводити студије, односно поједине делове студија, на знаковном језику.

СТУДЕНТИ

УПИС НА СТУДИЈЕ

Члан 156.

На акредитоване студијске програме које организује Факултет, могу се уписати кандидати под условима и на начин утврђен Законом и општим актима Универзитета и Факултета.

Статус студента стиче се уписом на један од акредитованих студијских програма које реализује Факултет.

Студент се уписује у статусу студента који се финансира из буџета или студента који се сам финансира.

Члан 157.

Страни држављанин се може уписати на студијски програм под истим условима као и домаћи држављанин, у погледу претходног образовања, у складу са законом.

Посебан услов за упис страног држављанина на студијски програм, је знање српског језика, уколико се настава не изводи на страном језику.

Проверу знања српског језика страног држављанина који жели да конкурише за упис на студијски програм обавља посебна комисија коју именује декан.

Страни држављанин плаћа школарину на студијама, осим ако међународним споразумом није друкчије одређено.

Страни држављанин се може уписати на студије ако је здравствено осигуран.

КОНКУРС

Члан 158.

Упис у прву годину студија спроводи се на основу заједничког конкурса који расписује Универзитет.

Конкурс садржи: број студената који се могу уписати на студијске програме, услове за упис студената, мерила за утврђивање редоследа кандидата, поступак спровођења конкурса, начин и рокове за подношење жалбе на утврђени редослед, као и висину школарине коју плаћају студенти чије се студирање не финансира из буџета.

Конкурс се објављује најкасније четири месеца пре почетка школске године.

Изузетно од става 3. овог члана, конкурс за докторске студије које се организују у оквиру међународних пројеката у складу са Законом о потврђивању Споразума између Владе Републике Србије и Европске уније о учешћу Републике Србије у програму Европске Уније Хоризонт 2020 - оквирном програму за истраживање и иновације (2014-2020) ("Службени гласник РС - Међународни уговори", број 9/14), расписује се у складу са роковима и условима прописаним програмским документима Хоризонт 2020, а студенти уписани по тим конкурсима не улазе у број студената чије се студије финансирају из буџета Републике.

БРОЈ СТУДЕНАТА

Члан 159.

Универзитет, на предлог Факултета, утврђује број студената који се може уписати на акредитоване студијске програме који се организују на Факултету, а који не може бити већи од броја утврђеног у дозволи за рад.

Факултет односно Наставно-научно веће доставља Универзитету предлог броја студената за упис на студијске програме који се изводе на Факултету.

Одлуку о броју студената за упис у прву годину студијског програма, који се финансира из буџета, доноси Влада, по прибављеном мишљењу Факултета и Националног савета, најкасније месец дана пре расписивања конкурса.

Влада утврђује додатни број студената чије се студије финансирају из буџета за реализацију афирмативних мера, а у складу са дозволом за рад.

У наредним годинама студија број студената из става 3. овог члана може се повећати за највише 20% у односу на претходну годину, у складу са одлуком Наставно-научног већа.

РАНГИРАЊЕ И УПИС КАНДИДАТА

Члан 160.

Факултет, у складу са Законом и овим Статутом, уписује кандидате уз признавање опште матуре за упис на академске и струковне студије, односно стручне матуре за упис на струковне студије.

Факултет утврђује критеријуме на основу којих се обавља класификација и избор кандидата за упис на студије.

Факултет сачињава ранг листу пријављених кандидата за упис на студије првог степена на основу општег успеха постигнутог у средњем образовању у трогодишњем или четворогодишњем трајању, успеха на матури, резултата испита за проверу знања, односно склоности и способности и по потреби на основу успеха на националним и интернационалним такмичењима, у складу са општим актом Факултета.

Факултет уписује под условима из ставова 1-3. овог члана и кандидате који су завршили међународно признату матуру (*International Baccalaurate Diploma Programme* и др.).

За спровођење конкурса Ректор формира Централну универзитетску комисију за упис а на предлог декана Факултета формира Комисију за упис на Факултету.

Стручно упутство о упису кандидата на факултете, упису по афирмативним мерама и другим питањима од значаја за упис на Факултету, доноси министар.

На основу критеријума из конкурса и Стручног упутства из претходног става Комисија за упис сачињава ранг листу пријављених кандидата.

Право уписа на студије првог степена стиче кандидат који је на ранг листи из става 3. овог члана рангиран у оквиру броја студената из члана 99. Закона и члана 159. овог Статута.

Студент студија првог степена другог универзитета, лице које има стечено високо образовање на студијама првог степена и лице коме је престао статус студента у складу са Законом, може се уписати на студије првог степена, под условима и на начин прописан општим актом Универзитета.

Право из претходног става овог члана остварује се на лични захтев.

На студије другог и трећег степена кандидат се уписује под условима, на начин и по поступку утврђеном конкурсом и општим актима Универзитета и Факултета.

Члан 161.

Кандидати за упис на основне академске и основне струковне студије полажу пријемни испит према одредбама прописаним Правилником о упису студената.

ПРАВА И ОБАВЕЗЕ СТУДЕНАТА

Члан 162.

Студент има права и обавезе утврђене Законом, Статутом и општим актима Универзитета, овим Статутом и општим актима Факултета.

Студент има право:

1. на упис, квалитетно школовање и објективно оцењивање;
2. на благовремено и тачно информисање о свим питањима која се односе на студије;
3. на активно учествовање у доношењу одлука, у складу са законом;
4. да буде упознат са правима, обавезама и дужностима на почетку школске године;
5. да настава и испити буду организовани у складу са студијским програмом и распоредом наставе и испита;
6. на самоорганизовање и изражавање сопственог мишљења;
7. на повластице које произилазе из статуса студента;
8. на подједнако квалитетне услове студија за све студенте;
9. на различитост и заштиту од дискриминације;
10. на поштовање личности, достојанства, части и угледа
11. да бира и да буде биран у Студентски парламент и друге органе Факултета.

Студент је дужан да:

1. испуњава наставне и предиспитне обавезе;
2. поштује опште акте Универзитета и Факултета;
3. поштује права запослених и других студената на Факултету;
4. учествује у доношењу одлука у складу са законом.

Студент има право на жалбу у складу са Статутом Факултета, уколико Факултет прекрши неку од обавеза из става 2. тачке 1. до 3. овог члана.

Члан 163.

Жалба из претходног члана, став 4. овог Статута, подноси се декану у року од 8 дана од дана сазнања за повреду права.

Декан одлучује по жалби у року од 15 дана од дана пријема жалбе.

Одлука по жалби је коначна.

ПРАВИЛА СТУДИЈА

Члан 164.

При упису сваке школске године студент се опредељује за предмете из студијског програма.

Студијским програмом се прописује који су предмети обавезни за одређену годину студија.

Студент који се финансира из буџета, при упису одговарајуће године студија, опредељује се за онолико предмета колико је потребно да се оствари најмање 60 ЕСП бодова, осим ако му је до краја студијског програма остало мање од 60 ЕСП бодова.

Студент који се сâм финансира, при упису одговарајуће године студија, опредељује се, у складу са студијским програмом, за онолико предмета колико је потребно да се оствари најмање 37 ЕСП бодова, осим ако му је до краја студијског програма остало мање од 37 ЕСП бодова.

Студент који студира уз рад при упису одговарајуће године студија, опредељује се, у складу са студијским програмом, за онолико предмета колико је потребно да се оствари најмање 30 ЕСП бодова, осим ако му је до краја студијског програма остало мање од 30 ЕСП бодова.

Општим актом Факултета утврђују се услови за упис наредне године студија.

Студент из ст. 4. и 5. овог члана који се сâм финансира, плаћа део школарине обрачунат сразмерно броју ЕСП бодова за предмете за које се определио.

Полагањем испита студент стиче одређени број ЕСП бодова у складу са студијским програмом.

Студент који не положи испит из обавезног предмета до почетка наредне школске године, уписује исти предмет.

Студент који не положи изборни предмет, може поново уписати исти или се одредити за други изборни предмет.

Студијским програмом може се условити одређивање студента за одређени предмет претходно положеним испитима из једног или више предмета утврђених студијским програмом.

Општа правила студија ближе се уређују Правилником о правилима студија а специфична правила студија по дуалном моделу студија ближе се уређују Правилником о дуалном моделу студија.

СТАТУС СТУДЕНТА

Члан 165.

Студент који у текућој школској години оствари 48 ЕСП бодова има право да се у наредној школској години финансира из буџета, ако се рангира у оквиру укупног броја студената чије се студије финансирају из буџета, у складу са Законом.

Рангирање студената из става 1. овог члана се врши на начин и по поступку који је утврђен општим актом Факултета.

Рангирање обухвата студенте који се уписују на исту годину студија на одређени студијски програм, а врши се полазећи од броја остварених ЕСП бодова, укупних година студирања и постигнутог успеха у савлађивању студијског програма.

Студент који у последњој години студија има статус студента који се финансира из буџета, задржава право да се финансира из буџета најдуже годину дана по истеку редовног трајања студија.

Студент који не оствари право из става 1. овог члана у наредној школској години наставља студије у статусу студента који се сам финансира.

Студенти са инвалидитетом и студенти уписани по афирмативној мери који у текућој школској години остваре 36 ЕСП бодова имају право да се у наредној школској години финансирају из буџета.

Студент може бити финансиран из буџета само једанпут на истом степену студија.

ОЦЕЊИВАЊЕ СТУДЕНАТА

Члан 166.

Успешност студента у савлађивању појединог предмета континуирано се прати током наставе и изражава се поенима, а оцена се утврђује на завршном испиту.

Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може остварити највише 100 поена.

Студијским програмом утврђује се сразмера поена стечених у предиспитним обавезама и на испиту, при чему предиспитне обавезе учествују са најмање 30 а највише 70 поена.

Успех студента на испиту изражава се оценом од 5 до 10, према следећој скали: до 50 поена оцена 5 (није положио), од 51 до 60 поена оцена 6 (шест), од 61 до 70 поена оцена 7 (седам), од 71 до 80 поена оцена 8 (осам), од 81 до 90 поена оцена 9 (девет), од 91 до 100 поена оцена 10 (десет).

Оцена 5 није прелазна и не уписује се у индекс.

Факултет може прописати и други, нумерички начин оцењивања, утврђивањем односа ових оцена са оценама из става 4. овог члана.

Општа правила начина полагања испита и оцењивања на испиту ближе се уређују Правилником о полагању испита, а специфична правила полагања испита и оцењивања по дуалном моделу студија ближе се уређују Правилником о дуалном моделу студија.

ИСПИТИ

Члан 167.

Провера знања студента обавља се на испиту из сваког наставног предмета.

Студент стиче право да полаже испит из наставног предмета после извршених свих предиспитних обавеза које су утврђене студијским програмом а могу да обухвате: предавања, вежбе (аудиторне, самосталне, лабораторијске), семинаре, менторски рад, стручну праксу, колоквијуме и слично.

Испит је јединствен и полаже се усмено, писмено, односно практично, што се утврђује студијским програмом сваког предмета.

Испит се полаже у седишту Факултета, односно у објектима наведеним у дозволи за рад.

Одредба претходног става овог члана, односи се и на извођење студијског програма на даљину, с тим да за студента страног држављанина Факултет може да омогући и полагање испита преко електронских комуникација, под условом да применом одговарајућих техничких решења обезбеди контролу идентификације и рада студента.

Ближи услови и начин полагања испита преко електронских комуникација из става 5. овог члана, уређује се стандардом за акредитацију студијског програма на даљину.

Факултет може организовати полагање испита ван седишта, ако се ради о испиту из предмета чији карактер то захтева.

Студент полаже испит непосредно по окончању наставе из тог предмета, а најкасније до почетка наставе тог предмета у наредној школској години.

После три неуспела полагања истог испита студент може тражити да полаже испит пред комисијом, коју именује декан Факултета.

Студент са инвалидитетом има право да полаже испит на месту и на начин прилагођен његовим могућностима, у складу са општим актом Факултета.

Ближи услови у вези са полагањем испита и оцењивању на испиту, обезбеђивање јавности, начин вођења евиденције, као и друга питања у вези са полагањем испита и оцењивању на испиту, ближе се уређују општим актом Факултета, у складу са општим актом Универзитета.

ИСПИТНИ РОКОВИ

Члан 168.

Број испитних рокова на Факултету је следећи:

1. јануарски испитни рок;
2. фебруарски испитни рок;
3. јунски испитни рок;

4. јулски испитни рок;
5. септембарски испитни рок и
6. октобарски испитни рок.

У јануарском испитном року могу се полагати испити из зимских семестара.

У јунском испитном року могу се полагати испити из летњих семестара.

Термини одржавања испитних рокова утврђују се годишњим планом реализације наставе, односно календаром рада Факултета, на почетку школске године, који усваја Наставно-научно веће.

На огласној табли и сајту Факултета истичу се обавештења о времену пријављивања испита и распоред полагања испита по наставним предметима.

Из оправданих разлога може доћи до промене термина испитних рокова, које се благовремено објављују на интернет страници Факултета.

На захтев одређеног, већег броја студената, и на предлог Студентског парламента, Наставно – научно веће може донети одлуку о одржавању додатног испитног рока.

Последњи испитни рок за школску годину завршава се најкасније до 10. октобра.

Члан 169.

Испит је јаван и полаже се пред предметним наставником, а изузетно пред испитном комисијом.

Предметни наставник организује испит и у потпуности је одговоран за садржај испитних задатака и за регуларност испита.

Члан 170.

Када се испит полаже писмено и усмено, писмени део испита може трајати највише четири школска часа.

ПРИГОВОР

Члан 171.

Студент има право да декану Факултета поднесе приговор на добијену оцену ако сматра да испит није обављен у складу са законом и општим актом, у року од 36 часова од добијене оцене.

Декан у року од 24 часа од добијања приговора, у складу са одредбама општег акта Универзитета, разматра приговор и доноси одлуку по приговору.

Уколико се усвоји приговор студента, студент поново полаже испит у року од три дана од дана пријема одлуке из става 2. овог члана.

МИРОВАЊЕ ПРАВА И ОБАВЕЗА СТУДЕНТА

Члан 172.

Студенту се, на његов захтев, одобрава мировање права и обавеза у случају теже болести, упућивања на стручну праксу у трајању од најмање шест месеци, одслужења и дослужења војног рока, неге детета до годину дана живота, и посебне неге која траје дуже од дететове прве године живота, одржавања трудноће и у другим случајевима предвиђеним општим актом Факултета.

Студенткињи која је у поступку биомедицински потпомогнутог оплођења на њен захтев одобрава се мировање права и обавеза у складу са општим актом Факултета.

Студент коме мирују права и обавезе, има право да полаже испите из наставних предмета из којих је испунио предиспитне обавезе утврђене наставним програмом.

Студент који је био спречен да прати наставу, извршава предиспитне обавезе и да полаже испит због болести или одсуства због стручног усавршавања у трајању од најмање три месеца, може полагати испит у складу са општим актом Факултета.

ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ СТУДЕНАТА

Члан 173.

Студент одговара за повреду обавезе, која је у време извршења била предвиђена Правилником о дисциплинској одговорности студената Универзитета у Крагујевцу.

За тежу повреду обавезе студенту се може изрећи и мера искључења са студија на Факултету.

Дисциплински поступак се не може покренути по истеку три месеца од дана сазнања за повреду обавезе и учиниоца, а најкасније годину дана од дана када је повреда учињена.

Начин покретања дисциплинског поступка, лакше и теже повреде обавеза студената, дисциплински органи и дисциплински поступак, уређују се Правилником о дисциплинској одговорности студената на Универзитету у Крагујевцу.

ПРЕСТАНАК СТАТУСА СТУДЕНТА

Члан 174.

Статус студента престаје у случају:

1. исписивања са студија;
2. завршетка студија;
3. неуписивања школске године;
4. кад не заврши студије до истека рока који се одређује у двоструком броју школских година потребних за реализацију студијског програма, осим у случају студија уз рад;
5. изрицања дисциплинске мере искључења са студија на Факултету.

Студент који студира уз рад, студент са инвалидитетом, студент који је уписан на студије по афирмативној мери и студент који има статус категорисаног врхунског спортисте задржава статус студента до истека рока који се одређује у троструком броју школских година потребних за реализацију студијског програма.

Студенту се на лични захтев може продужити рок за завршетак студија, у складу са општим актом Факултета.

У рок из става 1. тачка 4. овог члана не рачуна се време мировања права и обавеза, одобрено студенту у складу са законом и општим актом.

Престанак статуса студента због неблаговременог завршетка студија констатује декан решењем са дејством од првог наредног дана по истеку рока за завршетак студија.

СТРУЧНИ, АКАДЕМСКИ И НАУЧНИ НАЗИВИ

Члан 175.

Лице које заврши основне академске студије у обиму од најмање 180 ЕСП бодова, односно у трајању од најмање три године стиче стручни назив са знаком звања првога степена академских студија из одговарајуће области.

Лице које заврши основне академске студије у обиму од најмање 240 ЕСП бодова, односно у трајању од најмање четири године стиче стручни назив "дипломирани" са знаком звања првог степена академских студија из одговарајуће области.

Лице које заврши основне струковне студије у обиму 180 ЕСП бодова, стиче стручни назив са знаком звања првога степена струковних студија из одговарајуће области.

Лице које заврши специјалистичке струковне студије стиче стручни назив специјалиста са знаком звања другог степена специјалистичких струковних студија из одговарајуће области.

Лице које заврши мастер академске студије стиче академски назив мастер са знаком звања другог степена мастер академских студија из одговарајуће области.

Лице које заврши мастер струковне студије стиче стручни назив струковни мастер са знаком звања другог степена мастер струковних студија из одговарајуће области.

Лице које заврши докторске, односно академске студије трећег степена, стиче научни назив доктор наука, са знаком области.

Листу звања из одговарајућих области и скраћенице стручних, академских и научних назива утврђује Национални савет, на предлог Конференције универзитета.

Скраћеница стручног назива и академског назива мастер наводи се иза имена и презимена, а скраћеница академског назива магистар наука и научног назива доктор наука, испред имена и презимена.

У међународном промету и у дипломи на енглеском језику назив који је стекло лице из става 1. овог члана је bachelor, назив који је стекло лице из става 2. овог члана је bachelor with honours, назив који је стекло лице из става 3. овог члана је bachelor (appl.), назив који је стекло лице из става 5. овог члана је master, назив које је стекло лице из става 6. овог члана је master (appl.), а назив који је стекло лице из става 7. овог члана је Ph.D., односно одговарајући назив на језику на који се диплома преводи.

Члан 176.

Стручни, академски, односно научни назив који је стечен према прописима који су важили до ступања на снагу Закона о високом образовању ("Службени гласник РС", бр. 76/05, 100/07 - аутентично тумачење, 97/08, 44/10, 93/12, 89/13, 99/14, 45/15 - аутентично тумачење, 68/15 и 87/16), у погледу права која из њега произлазе, изједначен је са одговарајућим називом у складу са чланом 127. тог закона.

СТРУЧНИ, АКАДЕМСКИ И НАУЧНИ НАЗИВИ НА ФАКУЛТЕТУ

Члан 177.

Завршетком студија студент стиче одговарајући стручни, академски или научни назив, као и друга права у складу са Законом.

ОБРАЗОВАЊЕ ТОКОМ ЧИТАВОГ ЖИВОТА

Члан 178.

Факултет може самостално или у сарадњи са другим високошколским установама реализовати програме образовања током читавог живота, ван оквира студијских програма за које је добио дозволу за рад.

Наставно-научно веће Факултета доноси програме образовања током читавог живота – програм континуиране едукације и програме иновације знања.

Програми образовања током читавог живота се реализују путем курсева, семинара, радионица, стручних и научних саветовања и других облика усавршавања на којима се полазници упознају са појединим областима струке и науке ради проширивања и продубљивања стеченог знања и успешног рада у пракси.

Услови, начин и поступак реализације програма из става 1. овог члана регулисаће се посебним актом, који доноси Наставно – научно веће.

Лицу које савлада програм за иновацију знања или програм сталног стручног образовања и усавршавања Факултет издаје одговарајуће уверење.

Лице уписано на програм из става 1. овог члана нема статус студента, у смислу овог закона.

УНУТРАШЊА ОРГАНИЗАЦИЈА ФАКУЛТЕТА

Члан 179.

Организација Факултета уређује се у зависности од послова и радних задатака у наставно-научној, научноистраживачкој и стручној делатности, као и обављања заједничких послова од интереса за делатност Факултета (стручно-административни, општи и технички послови) и од других процеса рада.

Образовна и научноистраживачка делатност Факултета организују се као међусобно повезане делатности где се у оквиру јединственог процеса рада наставници и сарадници Факултета истовремено баве образовним и научноистраживачким радом.

Члан 180.

У саставу Факултета су следеће организационе јединице:

- Наставно - научна јединица – катедре;
- Научноистраживачка јединица;
- Стручно–административна и техничка јединица.

Члан 181.

Наставно- научна јединица:

1. обавља организацију и извођење наставе на свим нивоима студија, као и стално стручно образовање и усавршавање;
2. обезбеђује услове и пружа помоћ у изради дипломских и мастер радова, и докторских дисертација;
3. обезбеђује услове за подизање наставног и научног подмлатка на Факултету;
4. прати, унапређује и развија квалитет студијских програма, наставе и услова рада;

5. обавља научноистраживачки рад.

Послове из става 1. овог члана Наставно - научна јединица остварује преко катедри.

Рад Наставне јединице непосредно организује и координира продекан за наставу.

Члан 182.

У Научноистраживачкој јединици обављају се научноистраживачки послови и послови сарадње са међународним и домаћим установама, предузећима и установама.

Послове у научноистраживачкој јединици обављају наставници, сарадници и истраживачи изабрани у одговарајућа наставничка, научна, истраживачка и сарадничка звања утврђена Законом о високом образовању и Законом о научноистраживачкој делатности.

У научноистраживачку јединицу организационо су укључене катедре, лабораторије, рачунски центар, библиотека и графички центар.

Рад научноистраживачке јединице је регулисан Правилником о научноистраживачкој делатности Факултета.

Рад научноистраживачке јединице непосредно организује и координира продекан за науку и међународну сарадњу.

Члан 183.

Стручно-административну и техничку јединицу чине четири службе и то: Служба за опште и правне послове, Студентска служба, Служба рачуноводства и Техничка служба.

Службе из става 1. овог члана, обављају стручне послове везане за рад управе, органа управљања и стручних органа Факултета; правне и кадровске послове, послове у вези студентских и наставних питања, финансијско - рачуноводствене, административне, послове инвестиционог и техничког одржавања, безбедности и заштите и помоћне послове потребне за реализацију наставе, научног рада и осталих послова на Факултету.

Радам Стручно-административне и техничке јединице руководи секретар Факултета.

Члан 184.

Ближе одредбе о организацији рада на Факултету, делокругу рада организационих јединица, начину руковођења и другим питањима од значаја за организацију и рад Факултета, уређене су Правилником о организацији и систематизацији послова на Факултету техничких наука.

ОБАВЕШТАВАЊЕ СТУДЕНАТА И ЗАПОСЛЕНИХ

Члан 185.

Студенти и запослени на Факултету имају право на тачне, потпуне, благовремене и јасне информације о раду Факултета, раду стручних органа и органа управљања Факултета, као и о свим другим питањима неопходним за њихов рад, образовање, остваривање права и извршавање обавеза и задатака.

Студенти имају право да се слободно информишу о остваривању, организацији и начину извођења наставе и правилима студирања на Факултету.

Члан 186.

Декан и председник Савета Факултета су дужни да обезбеде редовно, благовремено, истинито и по садржини и по облику приступачно обавештавање запослених о целокупном пословању Факултета а нарочито о развојним програмима и плановима Факултета.

Члан 187.

Обавештавање студената, запослених и јавности врши се:

- објављивањем информација на сајту Факултета;
- објављивањем информација на огласним таблама;
- организовањем конференција за новинаре;
- издавањем посебних издања (билтена, информатора и др.);
- издавањем посебних саопштења;
- поступањем у складу са Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја;
- благовременим објављивањем нацрта и предлога општих аката као и предлога мера од већег значаја за рад Факултета како би се обезбедило стављање примедби и предлога пре усвајања;
- на други одговарајући начин.

Члан 188.

За обавештавање запослених одговорни су декан и председник Савета Факултета.

ПОСЛОВНА ТАЈНА**Члан 189.**

Пословном тајном сматрају се подаци због чијег би саопштавања или давања на увид неовлашћеном лицу могле наступити штетне последице за пословни интерес и углед Факултета, Универзитета и високошколских јединица у његовом саставу.

Запослени на Факултету дужни су да ускрате неовлашћеним лицима информације, податке и документа:

- које Савет Универзитета или ректор посебном одлуком прогласе пословном тајном;
- које Савет Факултета или декан посебном одлуком прогласе пословном тајном;
- који се односе на мере и начин поступања у ванредним околностима и одбрани;
- које надлежни државни орган прогласи поверљивим;
- које би штетиле пословању Универзитета и Факултета, њиховим пословним интересима или којима би се наносила штета њиховом угледу.

Начин чувања пословне тајне и одговорност чланова органа Универзитета и Факултета и запослених, за чување пословне тајне утврђује се одлуком из става 2. тачке 1. и 2. овог члана или актом о проглашењу пословне тајне.

Као пословна тајна не могу се утврдити исправе и подаци који су по закону јавни или исправе и подаци о кршењу закона, добрих пословних обичаја и начела пословног морала.

Члан 190.

Начин чувања пословне тајне и одговорност запослених за чување пословне тајне уређује се одлуком из претходног члана или документом о проглашењу пословне тајне.

Исправе и податке који су пословна тајна Факултета обавезна су да чувају и лица изван Факултета ако су знала или су с обзиром на природу тих исправа и података морала знати да су пословна тајна.

Дужност чувања пословне тајне траје и после престанка мандата члана органа Факултета и престанка радног односа запосленог.

ЕВИДЕНЦИЈА И ЈАВНЕ ИСПРАВЕ

Члан 191.

Факултет води прописану евиденцију у папирном и електронском облику, у складу са Законом.

Сви видови прикупљања, обраде, објављивања и коришћења података спроводе се у складу са законом којим се уређује заштита података о личности и овим законом.

Члан 192.

Факултет води: матичну књигу студената, евиденцију о издатим дипломама и додацима дипломама, евиденцију о запосленима, записник о полагању испита, и друге евиденције у складу са Законом.

Факултет води и евиденцију о полазницима и издатим сертификатима о завршеном кратком програму студија.

Евиденције из става 1. овог члана воде се на српском језику, ћириличким писмом, у штампаној форми, а може се водити и електронски.

Евиденције из става 1. овог члана, трајно се чувају.

Подаци уписани у евиденцију Факултета достављају се Министарству за обављање законом утврђених послова, у складу са Законом.

Ближе услове у погледу вођења, прикупљања, уноса, ажурирања, доступности података о којима се води евиденција, као и друга питања од значаја за вођење евиденција, прописује министар.

ЈЕДИНСТВЕНИ ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ ПРОСВЕТЕ

Члан 193.

Јединствени информациони систем просвете (у даљем тексту: ЈИСП) успоставља и води Министарство.

Факултет уноси и ажурира податке из евиденција из члана 113. Закона, односно члана 192. овог Статута у ЈИСП, у оквиру одговарајућег регистра, у електронском облику.

Министарство води регистар:

- акредитованих високошколских установа;
- акредитованих студијских програма;
- студената;
- запослених у високошколским установама.

Ближе услове и начин успостављања регистра, вођења, прикупљања, уноса, ажурирања, доступности података који се уносе у регистре, као и врсте статистичких извештаја на основу података из регистра, прописује министар.

ЈЕДИНСТВЕНИ ОБРАЗОВНИ БРОЈ

Члан 194.

За потребе вођења регистра из става 3. тачка 3. претходног члана овог Статута и заштите података о личности формира се јединствени образовни број (у даљем тексту: ЈОБ) који

прати његовог носиоца кроз све степене образовања и представља кључ за повезивање свих података о студенту из ЈИСП-а.

ЈОБ представља индивидуалну и непоновљиву ознаку која се састоји од 16 карактера и која се додељује студенту у аутоматизованом поступку преко ЈИСП-а, на захтев Факултета, при првом упису студента на високошколску установу.

Уколико је студенту ЈОБ додељен у установама предуниверзитетског образовања, Факултет неће потраживати од ЈИСП-а доделу новог ЈОБ-а.

Привремени ЈОБ додељује се студенту до добијања јединственог матичног броја грађана, страном држављанину, лицу без држављанства, прогнаном и расељеном лицу.

У захтеву из става 2. овог члана Факултет у ЈИСП уноси податке о идентитету студента (име, презиме, име једног родитеља, јединствени матични број грађана, број и издавалац пасоша за стране држављане).

Подаци о личности из става 5. овог члана прикупљају се искључиво у сврху доделе ЈОБ-а студенту.

Лице које декан овласти дужно је да студенту лично достави ЈОБ у затвореној коверти, заједно са подацима за лични приступ регистру студената и да о томе води евиденцију.

Подаци о ЈОБ-у и привременом ЈОБ-у чувају се трајно.

Министарство је руковалац подацима о личности из става 5. овог члана.

Ближе услове у погледу поступка доделе ЈОБ-а прописује министар.

ПОДАЦИ О РЕГИСТРУ АКРЕДИТОВАНИХ УСТАНОВА

Члан 195.

Регистар акредитованих високошколских установа представља скуп општих података којима се одређује: правни статус високошколске установе, статус високошколске установе у систему високог образовања; подаци о студијским програмима које високошколска установа реализује; подаци о реализованим кратким програмима студија и издатим сертификатима; висина школарине; седмични фонд часова по студијском програму за сваку годину за предавање и вежбе; језик на коме се изводи студијски програм; број буџетских и самофинансирајућих студената по студијском програму и по години; подаци о објектима (број зграда и квадратура, број лабораторија, број библиотечких јединица); подаци о актима и органима високошколске установе; подаци о акредитацији високошколске установе и резултатима спољашњег вредновања високошколске установе; подаци о сопственим приходима и њиховом трошењу.

У регистар из става 1. овог члана уносе се и други подаци од значаја за развој система високог образовања и за укључивање у европски простор високог образовања.

Подаци из регистра из става 1. овог члана су отворени подаци, осим података о сопственим приходима и њиховом трошењу, јавно доступни на интернет презентацији Министарства, у машински обрадивом облику за коришћење и даље објављивање.

ПОДАЦИ У РЕГИСТРУ АКРЕДИТОВАНИХ СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА

Члан 196.

Регистар акредитованих студијских програма представља скуп података о судијском програму, акредитацији, врсти студија, установи на којој се реализује, научном, односно уметничком пољу и области, језику на којем се изводи, школарини, броју студената који се финансирају из буџета по годинама, броју студената који се сами финансирају по годинама,

броју студената који су завршили студијски програм и остали подаци битни за праћење реализације студијског програма.

У регистру из става 1. овог члана воде се и подаци о кратким програмима студија које организује Факултет.

Подаци из регистра из става 1. овог члана су отворени подаци, јавно доступни на интернет презентацији Министарства, у машински обрадивом облику за коришћење и даље објављивање.

ПОДАЦИ У ЕВИДЕНЦИЈАМА О СТУДЕНТИМА

Члан 197.

Подаци о студентима које Факултет води у евиденцији из члана 192. став 1. овог Статута представљају скуп личних података којима се одређује њихов идентитет, образовни и социјални статус и потребна образовна, социјална и здравствена подршка.

Личне податке о студентима прикупља Факултет путем обрасца чији изглед прописује министар и који се попуњава у папирној форми при упису године студија.

За одређивање идентитета студента прикупљају се следећи подаци: име, презиме, име једног родитеља, пол, јединствени матични број грађана, број пасоша и издавалац за стране држављане, датум рођења, место рођења, држава и адреса сталног становања, адреса становања за време студирања, национална припадност у складу са законом, брачни статус, држављанство, адреса, контакт телефон, фотографија и други подаци у складу са законом.

За одређивање образовног статуса студената прикупљају се подаци о претходно завршеном образовању, језик на коме је стечено основно и средње образовање, уписаном студијском програму, врсти студија, години студија и години првог уписа на студијски програм, учешћу на међународним програмима мобилности, години завршетка студијског програма, језику на коме се изводи студијски програм, подаци о оствареним ЕСПБ бодовима, подаци о наградама и похвалама освојеним током студирања и издатим јавним исправама.

За одређивање социјалног статуса студената прикупљају се подаци о начину финансирања студија, начину издржавања током студија, адреси становања током студирања, типу смештаја током студирања, радном статусу студента током студирања, издржаваним лицима, школској спреми оба родитеља, радном статусу родитеља (издржаваоца) и занимању родитеља или издржаваоца.

За одређивање здравственог статуса студената прикупљају се подаци о потребама за пружањем додатне подршке приликом обављања свакодневних активности на Факултету.

Факултет, сходно одредбама из ст. 3. и 4. овог члана, води евиденцију и о уписаним полазницима на кратким програмима студија и издатим сертификатима.

Руководилац подацима о личности из ст. 3 - 7. овог члана је Факултет.

ПОДАЦИ У РЕГИСТРУ О СТУДЕНТИМА

Члан 198.

Факултет уноси и ажурира податке из члана 197. ставови од 3. до 6. овог Статута у Регистар студената преко свог приступног налога преко ЈОБ-а, и то:

- 1) податке о студенту: годиште, место и држава рођења, место и држава сталног становања, национална припадност у складу са законом, брачни статус;
- 2) податке за одређивање образовног статуса студената: претходно завршено образовање, језик на којем је стечено основно и средње образовање, уписани студијски програм, врта

студија, година студија и година првог уписа на студијски програм, година завршетка студијског програма, просечна оцена у току студија, језик на коме се изводи студијски програм, подаци о оствареним ЕСПБ бодовима, и издатим јавним исправама;

3) податке за одређивање социјалног статуса студената: начину финансирања студија, начин издржавања током студија, радни статус студента током студирања, највише стечени ниво образовања родитеља или издржаваоца;

4) податке за одређивање здравственог статуса студената, односно потреба за пружањем додатне подршке приликом обављања свакодневних активности на високошколској установи.

Руководилац подацима из става 1. овог члана је Министарство.

ПОДАЦИ У ЕВИДЕНЦИЈАМА И РЕГИСТРУ ЗАПОСЛЕНИХ У ВИСОКОШКОЛСКИМ УСТАНОВАМА

Члан 199.

Подаци о запосленима о којима Факултет води евиденцију и које уноси у ЈИСП, односно у Регистар запослених представљају скуп личних података којима се одређује њихов идентитет, степен и врста образовања, радно-правни статус, плата и подаци за њен обрачун и исплату, стручно усавршавање, положени испити за рад у образовању и васпитању, каријерно напредовање и кретање у служби.

Подаци о наставницима, сарадницима и осталим запосленима садрже: име, презиме, име једног родитеља, пол, јединствени матични број грађана, држављанство, број пасоша за стране држављане, датум и место рођења, државу сталног становања, пол, национална припадност у складу са законом, службени контакт телефон и е-mail адреса, степен стручне спреме, језик на коме је стечено основно и средње образовање, година, држава, место и установа на којој је стечен највиши степен образовања, тренутно наставно-научно звање и година и установа у којој је изабран у наставно-научно звање, врсту уговора о ангажовању, проценат радног ангажовања на Факултету, радно место и друге податке у складу са законом као и о ангажовању у другој високошколској установи у Републици Србији и иностранству.

Подаци о запосленима су и: коефицијент сложености рада као основ за финансирање из уредбе, коефицијент на основу ког се врши обрачун зараде из колективног уговора или општег акта Факултета.

Подаци из става 2. овог члана о имену и презимену, месту и установи на којој је стечен највиши степен образовања, тренутно наставно-научно звање и година и установа у којој је изабран у наставно-научно звање и радно место су отворени подаци, јавно доступни на интернет презентацији Министарства у машински обрадивом облику за коришћење и даље објављивање.

СВРХА ОБРАДЕ ПОДАТАКА

Члан 200.

Сврха обраде података о којима Факултет води евиденцију јесте праћење и унапређивање квалитета, ефикасности и ефективности рада Факултета и запослених, праћење, проучавање и унапређивање образовног нивоа студената у процесу образовања и остваривање права на издавање јавне исправе.

Сврха обраде података из регистара из члана 193. став 3. овог Статута јесте обезбеђивање индикатора ради праћења и унапређивања квалитета, ефикасности и ефективности система високог образовања, планирања образовне и уписне политике, праћење обухвата и

напредовања студената, праћење квалитета студијских програма, запошљивости студената, професионалног статуса и усавршавања наставника, рада високошколских установа, планирање и праћење финансирања система високог образовања, стварање основа за спровођење националних и међународних истраживања у области високог образовања, као и безбедно, ефикасно и рационално чување података и извештавања о образовним индикаторима по преузетим међународним обавезама.

КОРИШЋЕЊЕ ПОДАТАКА

Члан 201.

Корисник свих података из регистара из члана 193. став 3. овог Статута је Министарство.

Факултет је корисник података које уноси у регистре и статистичких извештаја који проистичу из њих.

Студент, односно запослени на Факултету може добити податке који се о њему воде у регистру из члана 193 став. 3. тачка 3., односно из члана 193. став 3. тачка 4. овог Статута у складу са законом којим се уређује заштита података о личности.

Корисник података из регистара из члана 193. став 3. овог Статута може бити и државни и други орган и организација, као и правно и физичко лице, под условом да је законом или другим прописима овлашћено да тражи и прима податке, да су ти подаци неопходни за извршење послова из његове надлежности или служе за потребе истраживања, уз обезбеђивање заштите података о идентитету личности.

Корисник података из регистара из члана 193. став 3. овог Статута је и Агенција за квалификације (у даљем тексту: Агенција) која је основана и обавља делатност у складу са законом којим је уређен национални оквир квалификација.

Податке из регистара из члана 193. став 3. овог Статута и податке из Централног регистра обавезног социјалног осигурања Агенција користи у сврху: праћења и мерења ефеката имплементације квалификација за запошљавање, односно запошљивости према стеченим квалификацијама и завршеним студијским програмима, праћења националних трендова запошљавања и поређења са трендовима у иностранству, као и праћења активне политике запошљавања у циљу повећања запослености.

Подаци из регистара из члана 193. став 3. овог Статута и из Централног регистра обавезног социјалног осигурања прикупљају се и обрађују у електронском облику, ажурирају се аутоматски, а најкасније три дана од дана настанка промене у изворној евиденцији и чувају се десет година.

Подаци се прикупљају и обрађују у складу са законом којим се уређује заштита податка о личности и информациона безбедност.

АЖУРИРАЊЕ И ЧУВАЊЕ ПОДАТАКА

Члан 202.

Подаци у евиденцијама ажурирају се на дан настанка промене, а најкасније 15 дана од дана настанка промене.

Факултет уноси, односно ажурира податке у регистре из члана 195. став. 3. овог Статута, на дан настанка промене, а најкасније 30 дана од дана промене.

Подаци из регистара из чланова 197. и 198. овог Статута, чувају се трајно.

Подаци о личности из евиденција које води Факултет чувају се трајно, осим података о социјалном и здравственом статусу студената који се чувају до престанка статуса студента о коме се воде.

Подаци из регистра студената чувају се трајно.

ЗАШТИТА ПОДАТАКА ИЗ ЕВИДЕНЦИЈЕ И РЕГИСТАРА

Члан 203.

Сви видови прикупљања, чувања, обраде и коришћења података спроводе се у складу са законом којим се уређује заштита података о личности и највишим стандардима о заштити података.

Факултет обезбеђује мере заштите од неовлашћеног приступа и коришћења података из евиденција које води.

Министарство обезбеђује мере заштите од неовлашћеног приступа и коришћења података у ЈИСП-у.

За потребе научноистраживачког рада и приликом обраде података и израде анализа лични подаци користе се и објављују на начин којим се обезбеђује заштита идентитета личности.

Послове администрирања ЈИСП-а и регистра из члана 193. става 3. овог Статута, обавља за то посебно овлашћено лице у Министарству.

ЈАВНЕ ИСПРАВЕ

Члан 204.

На основу података из евиденције, Факултет издаје јавне исправе.

Јавне исправе у смислу става 1. овог члана, су: студентска књижица (индекс), диплома о стеченом високом образовању и додатак дипломи.

Факултет издаје јавне исправе на српском језику, ћириличним писмом.

На захтев студента Универзитет издаје јавну исправу о савладаном делу студијског програма, која садржи податке о нивоу, природи и садржају студија, као и постигнуте резултате.

Садржај обрасца јавне исправе из става 2. овог члана, као и образац сертификата кратког програма студија, прописује министар.

Диплома и додатак дипломи могу се издати и на енглеском језику, у складу са општим актом Универзитета.

Диплома се оверава сувим жигом Универзитета.

Додатак дипломи обавезно се издаје уз диплому.

Опис система високог образовања у Републици у време стеченог образовања наведеног у дипломи мора бити приложен додатку дипломе.

ДИПЛОМА И ДОДАТАК ДИПЛОМИ

Члан 205.

Диплому и додатак дипломи потписује Ректор и декан Факултета.

Заједничку диплому и додатак дипломи потписују овлашћена лица високошколских установа које реализују студијски програм за стицање заједничке дипломе односно лица која су овлашћена да потписују двоструку диплому, односно овлашћено лице установе која по споразуму учесника у програму издаје једну диплому.

Члан 206.

У току студија или по дипломирању, до издавања дипломе, студенту се на његов захтев издаје уверење о уписаној години студија, статусу студента, дипломирању или другим правима која произилазе из статуса студента, а о којима се води прописана евиденција.

Факултет може да изда студенту уверење на прописаном обрасцу о положеним испитима и завршном испиту, као и о извршеним другим обавезама из студијског програма.

ИЗДАВАЊЕ НОВЕ ЈАВНЕ ИСПРАВЕ

Члан 207.

Факултет нову јавну исправу издаје после проглашења оригинала јавне исправе неважећим у „Службеном гласнику Републике Србије“, на основу података из евиденције коју води.

На јавну исправу из става 1. овог члана ставља се назнака да се ради о новој јавној исправи која је издата после проглашења оригинала јавне исправе неважећим.

Јавна исправа из става 1. овог члана има значај оригиналне јавне исправе.

ОГЛАШАВАЊЕ НИШТАВИМ

Члан 208.

Диплома, односно додатак дипломи ништави су и могу се увек поништити:

- ако су потписани од неовлашћеног лица;
- ако ималац дипломе није испунио све испитне обавезе на начин и по поступку утврђеним Законом и студијским програмом Факултета;
- ако ималац дипломе није испуњавао услове за упис на студије првог, другог или трећег степена, односно услове за стицање одговарајућег академског или научног назива.

Универзитет поништава диплому, односно додатак дипломи из разлога утврђених у ставу 1. тачке 1-3 овог члана.

Универзитет поништава диплому о стеченом првом и другом степену академских и струковних студија у складу са општим актом ако утврди да завршни рад није резултат самосталног рада кандидата.

Универзитет поништава диплому о стеченом академском називу магистра, у складу са општим актом ако утврди да магистарски рад није резултат самосталног рада кандидата.

Универзитет поништава диплому о стеченом научном називу доктора наука у складу са општим актом ако утврди да докторска дисертација није оригиналан научни резултат рада кандидата.

Ако Универзитет не поништи диплому из разлога утврђених у ставу 1. овог члана, министар му издаје упозорење да то учини у наредном року од 30 дана.

Ако Универзитет у остављеном року из става 6. овог члана, не поништи диплому из разлога утврђених у ставу 1. овог члана министар образује комисију коју чине научници, и стручњаци из одговарајуће уже научне области, ради сачињавања мишљења на основу ког министар одлучује о поништавању дипломе.

Уколико комисија из става 7. овог члана утврди да је Факултет у саставу Универзитета омогућио упис на студије првог, другог или трећег степена имаоцу дипломе из става 1. тачка 3. овог члана, а то лице је испунило све обавезе у складу са студијским програмом, диплома се не поништава.

ПРИЗНАВАЊЕ СТРАНИХ ВИСОКОШКОЛСКИХ ИСПРАВА И ВРЕДНОВАЊЕ СТРАНИХ СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА

Члан 209.

Признавање стране високошколске исправе јесте поступак којим се имаоцу те исправе утврђује право на наставак образовања, односно на запошљавање.

Поступак признавања стране високошколске исправе спроводи се у складу са одредбама Закона о високом образовању, ако међународним уговором није предвиђено другачије.

Високошколска јавна исправа стечена у СФРЈ – до 27. априла 1992. године, у Савезној Републици Југославији, односно Државној заједници Србија и Црна Гора – до 16. јуна 2006. године и Републици Српској не подлеже поступку признавања стране високошколске исправе.

Признавање стране високошколске исправе ради наставка образовања у систему високог образовања (академско признавање) спроводи Универзитет, по претходно извршеном вредновању страног студијског програма, односно дела студијског програма.

Признавање стране високошколске исправе ради запошљавања (професионално признавање) врши Национални центар за признавање страних високошколских исправа, као унутрашња организациона јединица Министарства.

ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

Члан 210.

Факултет може издавати уџбенике, помоћне уџбенике, збирке задатака, скрипте, монографије, стручне часописе и остале публикације које су од значаја за обављање основне научно-образовне делатности и развоја и унапређења науке.

Начин избора, обезбеђивање и издавање уџбеника и других наставних публикација на Факултету утврђено је Правилником о уџбеницима и другим наставним публикацијама.

Члан 211.

Издавачка делатност Факултета ближе је дефинисана Правилником о издавачкој делатности, где су утврђени задаци, услови рада, организација издавачке делатности и друга питања из ове области, у складу са законом.

ОПШТИ АКТИ ФАКУЛТЕТА

Члан 212.

Статут је основни општи акт Факултета који доноси Савет Факултета, на предлог Наставно-научног већа.

Статут Факултета мора бити у сагласности са Законом и Статутом Универзитета.

На Статут Факултета сагласност даје Универзитет у Крагујевцу.

Други општи акти Факултета морају бити у сагласности са Статутом.

Члан 213.

Осим Статута, Факултет има следеће опште акте:

- Правилник о организацији и систематизацији послова;
- Правилник о раду;

- Правилник о ближем уређивању поступка набавки;
- Правилник о унутрашњем узбуђивању;
- Правилник о упису студената на основне и мастер студије;
- Правилник о правилима студија;
- Одлуку о мерилима за утврђивање висине школарине;
- Правилник о безбедности и здрављу на раду;
- Правилник о раду библиотеке;
- Правилник о издавачкој делатности;
- Правилник о уџбеницима и другим наставним публикацијама;
- Правилник о самовредновању;
- Правилник о полагању завршног, дипломског и мастер испита;
- Правилник о полагању испита и оцењивању на испиту;
- Правилник о стицању и расподели прихода;
- Правилник о научноистраживачкој и стручној делатности;
- Правилник о докторским студијама и стицању звања доктора наука;
- Правилник о буџетском рачуноводству;
- Правилник о извођењу и оцени приступног предавања;
- Правилник о условима за избор у звање наставника и сарадника на струковним студијама;
- Правилник о заштити података о личности;
- Правилник о условима и начину коришћења службеног возила;
- Правилник о накнадама трошкова за одлазак и долазак са рада запослених;
- Правилник о дуалном моделу студија;
- Правилник о вредновању ваннаставних активности студената;
- Пословник о раду Наставно-научног већа Факултета;
- Пословник о раду Савета Факултета;
- и друге опште акте предвиђене Законом, Статутом Универзитета или овим Статутом.

Члан 214.

Иницијативу за доношење, измену и допуну општих аката може дати стручни орган или орган управљања, синдикат, декан Факултета или сваки запослени.

Измене и допуне општих аката Факултета доносе се по поступку који је прописан за њихово доношење.

Члан 215.

Појединачни акти које доносе органи и овлашћени појединци на Факултету морају бити у складу са општим актима Факултета.

Члан 216.

Сви општи акти Факултета објављују се на сајту Факултета и истицањем обавештења на огласној табли Факултета, а ступају на снагу осмог дана од дана објављивања, а изузетно даном доношења.

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 217.

На сва питања која нису регулисана овим Статутом непосредно ће се примењивати одредбе Закона о високом образовању, као и одредбе других закона и подзаконских аката.

Члан 218.

Одредбе општих аката које су у супротности са овим Статутом престају да важе даном ступања на снагу Статута и вршиће се непосредна примена Закона о високом образовању и Статута Универзитета и Факултета.

Одредбе општих аката које нису у супротности са овим Статутом примењиваће се и после доношења Статута, све до доношења одговарајућих аката у складу са Законом о високом образовању и овим Статутом.

ОРГАНИ ФАКУЛТЕТА**Члан 219.**

Конституисање органа управљања, стручних органа и студентског парламента, као и избор органа пословођења Факултета у складу са Законом о високом образовању, извршиће се по истеку мандата тих органа конституисаних, односно изабраних по прописима који су важили до ступања на снагу овог Закона.

Поступак избора декана у складу са овим Законом покреће се најкасније шест месеци пре истека мандата из става 1. овог члана.

У укупан број мандата не рачунају се мандати до ступања на снагу Закона.

ИЗБОРИ У ЗВАЊА**Члан 220.**

Започети избори у звање наставника и сарадника према прописима који су важили до дана ступања на снагу Закона окончаће се по тим прописима, у року од шест месеци од дана ступања на снагу Закона.

Члан 221.

(брисан)

УПИС НА ОСНОВНЕ СТУДИЈЕ**Члан 222.**

До почетка примене прописа који уређују општу и стручну матуру, упис на основне студије врши се у складу са прописима који су важили до ступања на снагу Закона и општим актом Факултета.

СТУДЕНТИ**Члан 223.**

Студенти уписани на студије до ступања на снагу овог закона у складу с одредбама чл. 82-88. Закона о високом образовању ("Службени гласник РС", бр. 76/05, 100/07 - аутентично тумачење, 97/08, 44/10, 93/12, 89/13, 99/14, 45/15 - аутентично тумачење, 68/15 и 87/16) могу завршити студије по започетом студијском програму, условима и правилима студија, најкасније до истека рока који се одређује у двоструком броју школских година потребних за реализацију студијског програма, рачунато од дана почетка студирања тог студијског програма.

Студенти уписани на основне студије до 10. септембра 2005. године могу завршити те студије по започетом наставном плану и програму, условима и правилима студија, најкасније до краја школске 2020/2021. године.

Студенти уписани на магистарске студије до 10. септембра 2005. године могу завршити те студије по започетом плану и програму, условима и правилима студија, најкасније до краја школске 2020/2021. године.

Кандидати који су пријавили докторску дисертацију до 10. септембра 2005. године, односно студенти који су уписали докторске студије по прописима који су важили до тог датума, могу да стекну научни назив доктора наука, односно да заврше докторске студије по започетом плану и програму, условима и правилима студија, најкасније до краја школске 2020/2021. године.

Студенти из става 1. овог члана имају право да наставе започете студије у складу са одредбама Закона, на начин и по поступку утврђеним општим актом Факултета.

ЈЕДИНСТВЕНИ ОБРАЗОВНИ БРОЈ

Члан 224.

До прописивања изгледа обрасца из члана 118. став 2. Закона, Факултет ће прикупљати податке о студентима у складу са прописима који су важили до ступања на снагу Закона (07. 10. 2017. године).

Факултет ће студенту коме у установи предуниверзитетског образовања није додељен ЈОБ, у року од месец дана од дана почетка првог семестра, доделити ЈОБ, односно привремени ЈОБ, у аутоматизованом поступку преко ЈИСП-а.

Студентима уписаним на студије до ступања на снагу Закона (07. 10. 2017. године) Факултет ће доделити ЈОБ, односно привремени ЈОБ, у аутоматизованом поступку преко ЈИСП-а, у року од годину дана од дана ступања на снагу Закона.

СТАТУСНА ПРОМЕНА

**Спајање уз припајање Високе школе техничких струковних студија Чачак
Факултету техничких наука у Чачку**

Члан 224.а

Одлуком Владе Републике Србије број: 022-9790/2019 од 03. октобра 2019. године и Одлуком Владе Републике Србије, број: 022-6076/2020 од 30. јула 2020. године, извршена је статусна промена – спајање уз припајање Високе школе техничких струковних студија Чачак, Факултету техничких наука Универзитета у Крагујевцу.

Факултет техничких наука Универзитета у Крагујевцу преузима имовину, запослене, права и обавезе, матичне књиге студената, архиву и другу евиденцију Високе школе техничких струковних студија Чачак, даном уписа статусне промене у регистар Привредног суда у Чачку.

Члан 224.б

Студенти Високе школе техничких струковних студија Чачак, уписани на студијске програме закључно са школском 2019/2020. годином настављају студије на Факултету техничких наука Универзитета у Крагујевцу, по започетом наставном плану и програму, условима и правилима студија, у складу са законом.

Студенти специјалистичких струковних студија другог степена Високе школе техничких струковних студија Чачак, имају право завршетка студија према започетим наставним плановима и програмима, у складу са законом.

Члан 224.в

Изборна звања наставника и сарадника, за уже стручне области према општим актима Високе школе техничких струковних студија, важе до истека изборног периода.

Поступци избора у звање и заснивање радног односа наставника и сарадника који су започети према општим актима Високе школе техничких струковних студија Чачак, окончаће се по одредбама аката по којима је поступак започет у року од шест месеци, од дана ступања на снагу ове Одлуке.

Члан 224.г

Факултет ће покренути процедуру за избор органа управљања – Савета Факултета и Студентског парламента, најкасније у року од дванаест месеци од дана ступања на снагу ове одлуке.

Декан Факултета ће предложити Савету Факултета кандидата за продекана за струковне студије, у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Продекан за струковне студије бира се из реда наставника који реализују наставу на струковним студијама.

ОСТАЛЕ ОДРЕДБЕ**Члан 225.**

Ступањем на снагу овог Статута престаје да важи Статут Факултета техничких наука у Чачку (пречишћен текст) бр. 3072 од 27. 12. 2019. године, и измене и допуне Статута, бр. 1207/3 од 13. 07. 2020. године и бр. 921/3 од 15. 04. 2021. године.

Члан 226.

Овај Статут ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на сајту Факултета.

ПРЕДСЕДНИК
САВЕТА ФАКУЛТЕТА
Др Иван Милићевић, ванр. проф., с. р.

Тачност текста Статута оверава

СЕКРЕТАР ФАКУЛТЕТА

Вера Крупез, дипл. правник

САДРЖАЈ

ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ	2
<i>ПРЕДМЕТ УРЕЂИВАЊА</i>	2
<i>СТАТУС ФАКУЛТЕТА</i>	2
<i>ЈАВНОСТ У РАДУ</i>	3
<i>АКАДЕМСКЕ СЛОБОДЕ</i>	4
<i>АКАДЕМСКИ ИНТЕГРИТЕТ</i>	4
<i>НЕПОВРЕДИВОСТ АКАДЕМСКОГ ПРОСТОРА</i>	5
<i>ИМОВИНА ФАКУЛТЕТА</i>	5
<i>ОБЕЛЕЖЈА ФАКУЛТЕТА</i>	5
ДЕЛАТНОСТ ФАКУЛТЕТА	5
<i>ДЕЛАТНОСТ ВИСОКОГ ОБРАЗОВАЊА</i>	7
<i>НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИ РАД</i>	8
<i>Печат и штампбиљ факултета</i>	8
ЗАСТУПАЊЕ ФАКУЛТЕТА	9
САМОВРЕДНОВАЊЕ	10
СИСТЕМ КВАЛИТЕТА И ПОЛИТИКА КВАЛИТЕТА	10
СТУДИЈЕ И СТУДИЈСКИ ПРОГРАМИ	11
<i>СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ</i>	11
<i>ВРСТЕ И СТЕПЕНИ СТУДИЈА</i>	11
<i>ОБРАЗОВНО-НАУЧНА ПОЉА И НАУЧНЕ ОБЛАСТИ</i>	12
<i>САДРЖАЈ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА</i>	12
<i>ДОНОШЕЊЕ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА</i>	13
<i>ОБИМ СТУДИЈА</i>	13
<i>УКИДАЊЕ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА</i>	14
<i>ПЛАН И ПРОГРАМ РЕАЛИЗАЦИЈЕ НАСТАВЕ</i>	14
<i>СТУДИЈСКИ ПРОГРАМИ НА ФАКУЛТЕТУ</i>	15
<i>СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ ЗА СТИЦАЊЕ ЗАЈЕДНИЧКЕ ДИПЛОМЕ</i>	15
<i>ПРЕНОШЕЊЕ ЕСП БОДОВА</i>	15
<i>ЗАВРШНИ РАД, ДИПЛОМСКИ РАД, МАСТЕР РАД И ДОКТОРСКА ДИСЕРТАЦИЈА</i>	15
<i>ЗАВРШНИ РАД, ДИПЛОМСКИ РАД И МАСТЕР РАД</i>	16
<i>ДОКТОРСКА ДИСЕРТАЦИЈА</i>	16
<i>ПОЧАСНИ ДОКТОРАТ</i>	16
ОРГАНИ ФАКУЛТЕТА	17

ОРГАН УПРАВЉАЊА	17
ОРГАН ПОСЛОВОЂЕЊА ФАКУЛТЕТА.....	20
ДЕКАН И ПРОДЕКАНИ ФАКУЛТЕТА	20
ДЕКАНСКИ КОЛЕГИЈУМ.....	26
СТРУЧНИ ОРГАНИ.....	26
НАСТАВНО-НАУЧНО ВЕЋЕ.....	27
ВЕЋЕ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА.....	29
КАТЕДРЕ.....	29
СТУДЕНТСКИ ПАРЛАМЕНТ.....	31
САВЕТ ПОСЛОДАВАЦА.....	32
ФИНАНСИРАЊЕ ФАКУЛТЕТА.....	33
СОПСТВЕНИ ПРИХОДИ.....	34
ШКОЛАРИНА	35
ОСОБЉЕ ФАКУЛТЕТА.....	35
НАСТАВНО И НЕНАСТАВНО ОСОБЉЕ.....	35
НАСТАВНО ОСОБЉЕ.....	36
ОПШТИ ПРЕДУСЛОВ У ПОГЛЕДУ НЕОСУЂИВАНОСТИ.....	36
КОДЕКС О АКАДЕМСКОМ ИНТЕГРИТЕТУ И ПРОФЕСИОНАЛНОЈ ЕТИЦИ.....	36
ПОЛИТИКА ЗАПОШЉАВАЊА НАСТАВНИКА И САРАДНИКА.....	37
УЖЕ НАУЧНЕ ОБЛАСТИ	37
УСЛОВИ ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ НАСТАВНИКА	37
ЗВАЊА САРАДНИКА.....	38
УСЛОВИ ЗА ИЗБОР САРАДНИКА	38
ПОСТУПАК ИЗБОРА У ЗВАЊЕ И ЗАСНИВАЊЕ РАДНОГ ОДНОСА	40
ПОСТУПАК ИЗБОРА САРАДНИКА.....	43
ПРАВА И ОБАВЕЗЕ НАСТАВНИКА И САРАДНИКА.....	45
ПРЕСТАНАК РАДНОГ ОДНОСА НАСТАВНИКА	46
ПРЕСТАНАК РАДНОГ ОДНОСА ЗБОГ НЕИЗБОРА У ЗВАЊЕ И ГУБИТАК ЗВАЊА	49
ПЛАЋЕНО ОДСУСТВО.....	49
МИРОВАЊЕ РАДНОГ ОДНОСА И ИЗБОРНОГ ПЕРИОДА.....	50
ОБАВЕЗА ОБЕЗБЕЂЕЊА НЕСМЕТАНОГ РЕАЛИЗОВАЊА НАСТАВЕ	50
ГОСТУЈУЋИ ПРОФЕСОР.....	50
ПРОФЕСОР ПО ПОЗИВУ.....	50
ПРОФЕСОР ЕМЕРИТУС	51
ИСТРАЖИВАЧ	51
ЗВАЊА ИСТРАЖИВАЧА	52
ПОСТУПАК ИЗБОРА У НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКА ЗВАЊА	52
РАДНО АНГАЖОВАЊЕ ИЗВАН УНИВЕРЗИТЕТА И СПРЕЧАВАЊЕ СУКОБА ИНТЕРЕСА.....	53

РЕЖИМ СТУДИЈА	54
ОРГАНИЗАЦИЈА СТУДИЈА.....	54
СТУДЕНТИ	55
УПИС НА СТУДИЈЕ.....	55
КОНКУРС.....	56
БРОЈ СТУДЕНАТА.....	56
РАНГИРАЊЕ И УПИС КАНДИДАТА.....	57
ПРАВА И ОБАВЕЗЕ СТУДЕНАТА.....	57
ПРАВИЛА СТУДИЈА.....	58
СТАТУС СТУДЕНТА.....	59
ОЦЕЊИВАЊЕ СТУДЕНАТА.....	59
ИСПИТИ.....	60
ИСПИТНИ РОКОВИ.....	60
ПРИГОВОР.....	61
МИРОВАЊЕ ПРАВА И ОБАВЕЗА СТУДЕНТА.....	61
ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ СТУДЕНАТА.....	62
ПРЕСТАНАК СТАТУСА СТУДЕНТА.....	62
СТРУЧНИ, АКАДЕМСКИ И НАУЧНИ НАЗИВИ	63
СТРУЧНИ, АКАДЕМСКИ И НАУЧНИ НАЗИВИ НА ФАКУЛТЕТУ.....	63
ОБРАЗОВАЊЕ ТОКОМ ЧИТАВОГ ЖИВОТА	64
УНУТРАШЊА ОРГАНИЗАЦИЈА ФАКУЛТЕТА	64
ОБАВЕШТАВАЊЕ СТУДЕНАТА И ЗАПОСЛЕНИХ	65
ПОСЛОВНА ТАЈНА	66
ЕВИДЕНЦИЈА И ЈАВНЕ ИСПРАВЕ	67
ЈЕДИНСТВЕНИ ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ ПРОСВЕТЕ.....	67
ЈЕДИНСТВЕНИ ОБРАЗОВНИ БРОЈ.....	67
ПОДАЦИ О РЕГИСТРУ АКРЕДИТОВАНИХ УСТАНОВА.....	68
ПОДАЦИ У РЕГИСТРУ АКРЕДИТОВАНИХ СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА.....	68
ПОДАЦИ У ЕВИДЕНЦИЈАМА О СТУДЕНТИМА.....	69
ПОДАЦИ У РЕГИСТРУ О СТУДЕНТИМА.....	69
ПОДАЦИ У ЕВИДЕНЦИЈАМА И РЕГИСТРУ ЗАПОСЛЕНИХ У ВИСОКОШКОЛСКИМ УСТАНОВАМА.....	70
СВРХА ОБРАДЕ ПОДАКА.....	70
КОРИШЋЕЊЕ ПОДАКА.....	71
АЖУРИРАЊЕ И ЧУВАЊЕ ПОДАКА.....	71
ЗАШТИТА ПОДАКА ИЗ ЕВИДЕНЦИЈЕ И РЕГИСТАРА.....	72
ЈАВНЕ ИСПРАВЕ.....	72

<i>ДИПЛОМА И ДОДАТАК ДИПЛОМИ</i>	72
<i>ИЗДАВАЊЕ НОВЕ ЈАВНЕ ИСПРАВЕ</i>	73
<i>ОГЛАШАВАЊЕ НИШТАВИМ</i>	73
ПРИЗНАВАЊЕ СТРАНИХ ВИСОКОШКОЛСКИХ ИСПРАВА И ВРЕДНОВАЊЕ СТРАНИХ СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА	74
ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ	74
ОПШТИ АКТИ ФАКУЛТЕТА	74
ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ	75
<i>ОРГАНИ ФАКУЛТЕТА</i>	76
<i>ИЗБОРИ У ЗВАЊА</i>	76
<i>УПИС НА ОСНОВНЕ СТУДИЈЕ</i>	76
<i>СТУДЕНТИ</i>	76
<i>ЈЕДИНСТВЕНИ ОБРАЗОВНИ БРОЈ</i>	77
СТАТУСНА ПРОМЕНА	77
<i>ОСТАЛЕ ОДРЕДБЕ</i>	78